



Vuosikertomus

2002

Bringing
comfort
to life



 **uponor**

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n yhtiökokous pidetään maanantaina 17. maaliskuuta 2003 klo 16.00 alkaen Finlandia-talon Helsinki-salissa, osoitteessa Mannerheimintie 13, 00100 Helsinki.

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2003

- tilinpäätöstiedote vuodesta 2002 4.2. noin klo 11.00
- vuoden 2002 tilinpäätös 4.2. klo 16.00
- yhtiökokous 17.3. klo 16.00
- osingonmaksun täsmäytyspäivä 20.3. *
- osingonmaksupäivä 27.3. *
- osavuosikatsaus tammi–maaliskuu 29.4. noin klo 11.00
- osavuosikatsaus tammi–kesäkuu 5.8. noin klo 11.00
- osavuosikatsaus tammi–syyskuu 22.10. noin klo 11.00

**hallituksen ehdotus*

Julkaisut

Vuosikertomus painetaan suomen-, englannin- ja saksankielisenä ja on myös saatavana yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.uponor.com. Osavuosikatsaukset ja yhtiötiedotteet julkaistaan yhtiön kotisivuilla suomen- ja englanninkielisinä.

Talousjulkaisujen ja englanninkielisen konsernilehden tilaukset:

Uponor Oyj, Tiedotus,
PL 37, Robert Huberin tie 3 B, 01511 Vantaa
Puh. (09) 4789 6361
Fax (09) 4789 6400
tiedotus@uponor.com
www.uponor.com

Sisäpiirirekisteri

Uponor Oyj:n julkinen sisäpiirirekisteri on nähtävissä yhtiön pääkonttorin lakiasianosastolla yllä mainitussa osoitteessa, puh. (09) 4789 6325. Lakiasianosaston sähköpostiosoite on legal@uponor.com.

Sisältö

Tietoja osakkeenomistajille	2
Strategia, missio ja arvot	4
Konsernin liiketoiminnan esittely	6
Vuosi 2002 lyhyesti	8
Toimitusjohtajan katsaus	10
Housing Solutions Europe	12
Housing Solutions North America	14
Infrastructure and Environment Europe	16
Municipal Americas	18
Kiinteistöt	19
Kehitystoiminta	20
Yrityksen yhteiskuntavastuu	22
Riskienhallinta	24

Tilinpäätös vuodesta 2002

Hallituksen toimintakertomus	26
Liiketoimintaryhmät	30
Tunnuslukujen laskentaperusteet	31
Konsernin taloudellisia tunnuslukuja	32
Osakekohtaiset tunnusluvut	33
Tietoja osakkaista ja osakkeista	34
Tuloslaskelma	37
Tase	38
Rahoituslaskelma	40
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	41
Tilinpäätöksen liitetiedot	42
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	51
Tilintarkastuskertomus	51
Hallinnointi	52
Hallitus ja johtajisto	54
Toimipaikat	56
Uponor-analyytikot	58

Uponorin vuosikertomus on nyt täydellisenä
myös verkossa, osoitteessa:
www.uponor.com/vuosikertomus2002

Strategia, olemassaolon tarkoitus ja arvot

Uponorin strategia

Uponor tarjoaa asumiseen, rakentamiseen ja ympäristöön liittyviä kokonaisratkaisuja tavoitteenaan tehdä Uponorista oman alansa johtava merkki päämarkkinoillaan kansainvälisesti.

Vuoden 2002 aikana tehtiin paljon työtä Uponorin uuden strategian toteuttamiseksi käytännössä. Erityistä huomiota kiinnitettiin liiketoiminnan painopisteen siirtämiseen järjestelmäkeskeisestä ratkaisukeskeiseksi ja brändihallinnan muuttamiseen niin, että se tukee tulevaisuuden toimintatapaa.

Järjestelmistä ratkaisuksi

Uponor tarjoaa kattavan valikoiman teknisesti ylivoimaisia järjestelmiä, joita käytetään muun muassa rakennusten lämmityksessä ja jäähdytyksessä, sisäilman laadun parantamisessa, veden ja kaasun jakelussa sekä tietoliikenteessä.

Uponorin tuotevalikoima, joka sisältää keskeisimmät talotekniikan järjestelmät hallintalaitteineen, tarjoaa vankan perustan kaiken talotekniikan yhdistämiselle yhdeksi modulaariseksi kokonaisuudeksi. Tällainen kokonaisjärjestelmä helpottaa asennusta, tehostaa voimavarojen

käyttöä sekä tuo asumiseen sellaista laatua ja mukavuutta, jota ei saavuteta perinteisillä, toisistaan erillisillä järjestelmillä.

Uponorin teknisesti edistyksellistä osaamista täydennetään huolto- ja tukipalveluilla. Näin muodostuu kokonaisratkaisu, jota tarjotaan asiakkaille omien ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden verkoston kautta ja joka toteutetaan Uponor-merkin antaman lupauksen mukaisesti.



Hyvä sisäilma



Lämmitys ja jäähdytys



Puhdas vesi



Käytetty vesi



Ohjaus ja hallinta



Olemassaolon tarkoitus

Hyvän elämisen ratkaisut

Uponor toimittaa ratkaisuja, jotka tuovat mukavuutta asiakkaidemme elämään. Mukavuus käsittää monia asioita kuten fyysisen hyvinvoinnin, turvallisuuden ja mielenrauhan. Uponorin ratkaisut ovat teknisesti edistyksellisiä, elinkaareltaan kustannustehokkaita, ympäristömyötäisiä ja eettisesti hyväksyttäviä. Voidaankin sanoa, että Uponor edistää hyvää elämistä.

Kestävä ja kannattava kasvu

Uponor elää innovatiivisuudesta ja uudistumiskyvystä, jotka ovat kiinteä osa konsernin arvoja ja luovat mahdollisuuksia kasvulle. Kasvumme ei ole kasvua kasvun vuoksi, vaan sen lähtökohdana on, että tuotamme aitoa lisäarvoa asiakkaille ja saamme siitä palkkion. Tällainen kasvu antaa meille voimavaroja kehittää yhtiötä edelleen ja tuottaa lisäarvoa ja hyvinvointia kaikille sidosryhmillemme.

Ydinarvot

Valmis palvelemaan

- Ulkoisten ja sisäisten asiakkaidemme menestys on myös oman menestyksemme avain
- Kohtelemme kaikkia sidosryhmiämme niin kuin asiakkaitamme

Yrittäjyys

- Olemme aloitteellisia
- asiat hoidetaan
- Onnistuminen palkitaan

Sitoutuminen

- Pidämme lupauksemme
- Kannamme vastuamme
- Olemme rehellisiä ja toimimme reilun pelin hengessä

Kyky uusiutua

- Jos jokin voidaan tehdä paremmin, me keksimme ratkaisun
- Jaamme tietomme ja osaamisemme avoimesti työyhteisössä
- Meillä on rohkeutta ja halua haastaa vallitsevat käytännöt

Elämän kunnioitus

- Pyrimme yhdistämään ihmisen, ympäristön ja talouden edut kestäväällä tavalla
- Viestimme avoimesti ja annamme arvon niin työtovereidemme kuin sidosryhmiemme mielipiteille
- Välitämme toistemme ja myös tulevien sukupolvien hyvinvoinnista



Tietotekniikka ja sähkö

Konsernin liiketoiminnan esittely

- valmistus/myynti
- hallinto/myynti

Housing Solutions Europe

Divisioona tarjoaa asumisen mukavuutta lisääviä, luotettavia, kestäviä ja ympäristöystävällisiä lämmitys-, käyttövesi- ja sisäilmajärjestelmiä rakentamisen tarpeisiin. Uponorin järjestelmämerkit ovat kansainvälisesti tunnettuja ja arvostettuja. Uponor on suurin vesikiertoisten lattialämmitysjärjestelmien toimittaja ja yksi

johtavista muovisten käyttövesijärjestelmien toimittajista maailmassa.

Divisioonan tavoitteena on monipuolisen, lisäarvoa tuottavan järjestelmätarjonnan avulla kasvattaa markkinaosuuttaan ja lisätä Uponor-merkin tunnettuutta maailman johtavana asuinrakentamisen järjestelmien toimittajana.

Divisioonan tuotteita markkinoidaan Euroopassa ja valituilla vientimarkkinoilla. Divisioonalla on 13 tuotantolaitosta ja 15 myyntitoimistoa 12 maassa Euroopassa. Vuonna 2002 divisioonan liikevaihto oli 456,2 miljoonaa euroa ja vuoden lopussa sen palveluksessa oli 2 524 työntekijää.

Housing Solutions North America

Divisioona tarjoaa edistyksellisiä asuintalojen lattialämmitysjärjestelmiä ja muovisia käyttövesijärjestelmiä, jotka ovat markkinajohtajia Pohjois-Amerikassa. Divisioona myy myös eristettyjä putkijärjestelmiä, ratkaisuja lumen ja roudan sulattamiseen sekä Pohjois-Amerikan ensimmäistä yhdistettyä

käyttövesi- ja sprinklerijärjestelmää pientaloihin.

Divisioonan tavoitteena on kasvattaa liiketoimintaansa ja rakentaa alan vahvimpia tuotemerkkejä kaikilla toiminta-alueillaan. Uponorin pyrkimyksenä on olla Pohjois-Amerikan innovatiivisin asumismukavuutta edistävien järjestelmien toimittaja.

Divisioonalla on yhdeksän toimipaikkaa, joista kolme on tuotantolaitoksia. Sen tuotteita myydään Yhdysvaltoihin, Kanadaan ja Meksikoon. Vuonna 2002 divisioonan liikevaihto oli 124,9 miljoonaa dollaria (131,8 miljoonaa euroa) ja sen palveluksessa oli vuoden lopussa 419 työntekijää.

Infrastructure and Environment Europe

Uponor on Euroopan johtavia ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan järjestelmätoimittajia, jonka ratkaisuja käytetään jäte- ja pintavesien hallinnassa, vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksessa, maakaasun jakelussa, televerkostojen rakentamisessa sekä haja-asutus-

alueiden jätevesien käsittelyssä ja puhdistuksessa.

Divisioonan tarkoituksena on kehittää ja tarjota uudenaikaisiin teknologioihin perustuvia ratkaisuja, joilla edistetään talo- ja kunnallistekniikan kehittymistä nykyajan vaatimusten edellyttämälle

tasolle kustannustehokkaasti ja ympäristöä rasittamatta.

Divisioonaan kuuluu 16 tehdasta eri puolilla Eurooppaa. Vuonna 2002 sen liikevaihto oli 391,3 miljoonaa euroa, ja vuoden päättyessä sen palveluksessa oli 1 784 työntekijää.



Municipal Americas



Divisioonaan kuuluvat yritykset Uponor ETI ja Uponor Aldyl ovat merkittäviä kunnallisteknisten putkijärjestelmien toimittajia Yhdysvalloissa ja Etelä-Amerikassa. Ne markkinoivat edistyksellisiä vesi- ja viemäriputkijärjestelmiä ja kattavaa valikoimaa kaasuputkia ja komponentteja.

Divisioonaan kuuluu kuusi tehdasta. Vuonna 2002 yksikön liikevaihto oli 133 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria (140,4 miljoonaa euroa), ja vuoden lopussa sen palveluksessa oli 512 työntekijää.



Kiinteistöt



Kiinteistöt-divisioona hallinnoi, kehittää ja markkinoi niitä konsernin kiinteistöjä, jotka eivät ole ydinliiketoimintojen käytössä. Divisioonan tavoite on hoitaa liiketoimintaa kannattavasti, lisätä kehitystoimenpitein konsernin kiinteistöomaisuuden

arvoa sekä vapauttaa kiinteistömyynneillä varoja konsernin ydinliiketoiminnan kehittämiseen.

Divisioonan liikevaihto oli 23,7 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa oli vuoden lopussa 36 henkilöä.

Vuosi 2002 lyhyesti

Strategia

Uuden vuonna 2001 hyväksytyн strategian mukaisesti Uponor tarjoaa asumiseen, rakentamiseen ja ympäristöön liittyviä kokonaisratkaisuja tavoitteenaan tehdä Uponorista kansainvälisesti oman alansa johtava merkki päämarkkinoillaan.

Strategian toteuttamiseksi käynnistettiin mittavia hankkeita, joilla konsernin järjestelmä- ja palvelutarjontaa, toimintamallia ja rakennetta kehitetään. Erityistä huomiota kiinnitettiin ratkaisukeskeisten liiketoimintamallien kehittämiseen ja brändinhallintaan.

Markkinat

Rakennusalan kysyntä EU:ssa heikkeni heijastaen maailmantalouden yleisiä epävarmoja näkymiä. Asuinrakentamisen lasku Saksassa jatkui

edelleen: valmistuneiden kohteiden määrä on pudonnut neljän vuoden takaisesta tasosta yli 40 prosenttia.

Pohjois-Amerikan markkinat kehittyivät hyvin: aloitettujen asuinrakennusten määrä saavutti korkeimman arvonsa 15 vuoteen.

Korjausrakentaminen kasvoi edelleen EU:n alueella ja ylitti ensimmäisen kerran uudisrakentamisen määrän.

Liikevaihto ja tulos

Uponorin liikevaihto oli 1 137,2 milj. euroa (2001: 1 192,4 Me). Lasku johtui pääasiassa laajakaistaverkkojen liiketoiminnan romahtamisesta, koneenrakennusliiketoiminnan vähäisyydestä sekä kaasuputkimarkkinoiden laskusta Yhdysvalloissa ja Argentiinassa.

Konsernin liikevoitto oli 114,2 (91,2) milj. euroa, ja se sisältää käyttöomaisuuden, erityisesti kiinteistöjen myynnin tuottoja 35,6 (11,4) milj. euroa. Tilikauden voitto kasvoi 74,8 % ja oli 64,0 (36,6) milj. euroa. Oman pääoman tuotto oli 11,8 (8,2) % ja sijoitetun pääoman tuotto 14,8 (11,3) %.

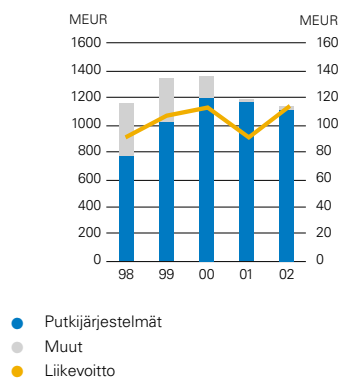
Tulos osaketta kohti oli 1,72 (1,15) euroa ja oma pääoma osaketta kohti 14,58 (14,06) euroa.

Tapahtumia

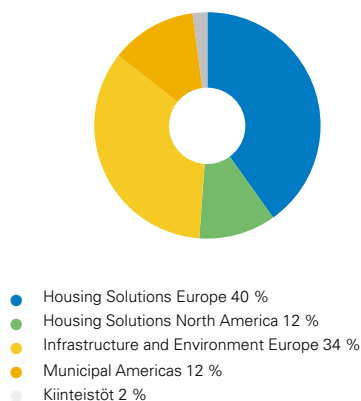
Strategisesti tärkeillä alueilla Isossa-Britanniassa, Baltiassa ja Pohjois-Amerikassa ostettiin kolme jälleenmyyjää myynnin ja markkinoinnin vahvistamiseksi.

Pohjois-Amerikassa toteutettiin useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät

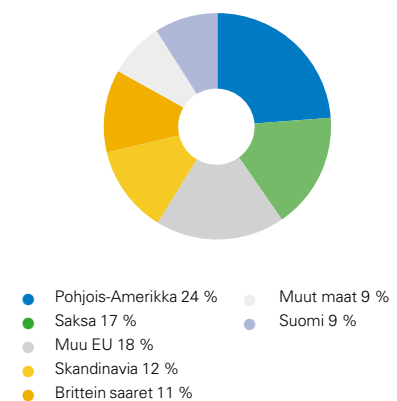
Liikevaihto ja liikevoitto



Liikevaihto liiketoimintaryhmittäin



Liikevaihto markkina-alueittain v. 2002



markkina-aseman vahvistamiseen edelleen. Syksyn aikana PEX:in käytön salliminen eteni Yhdysvalloissa kahden Uponorin kannalta tärkeän osavaltion, Kalifornian ja Minnesotan, rakentamismääräyksissä.

Uponor voitti Ranskassa kaksivuotisen sopimuksen sähköhitsausyhtiöiden toimituksista energiayhtiö Gaz de Francelle ja Irlannissa kilpailun alueellisten laajakaistaverkkojen järjestelmätöimituksista.

Henkilöstö

Konsernin henkilökunnan määrä las-
ki 184 hengellä ja konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 5 302 työntekijää.

Uusi kansainvälisen liikkeenjohdon koulutusohjelma, Uponor Leadership Programme, käynnistyi tavoit-

teenaan tukea uuden strategian vaatimien valmiuksien kehittämistä konsernissa.

Osakkeet

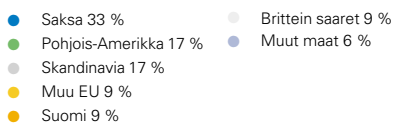
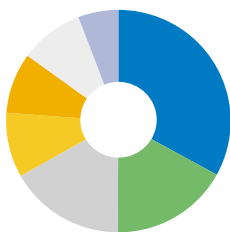
Uponorin osakevaihto oli 13,5 milj. kappaletta (2001: 10,6 milj. kpl), yhteensä 270,0 (184,4) milj. euroa. Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 738,6 (716,6) milj. euroa.

Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 30,7 % (23,5 %).

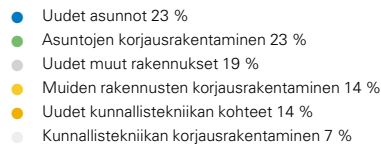
Uponor osti vuoden aikana yhteensä 371 000 omaa osaketta 7,2 miljoonan euron hankintahintaan. Katsauskauden päättyessä yhtiön hallussa oli 911 000 omaa osaketta.



Henkilöstö markkina-alueittain v. 2002



Länsi-Euroopan rakennusmarkkinat v. 2002



Toimitusjohtajan katsaus

Yleinen taloudellinen kehitys päämarkkinoillamme oli laskuvoittoinen päätyneenä vuonna. Se heijastui myös asuinrakentamisen markkinoihin, jotka ovat Uponorin liiketoimintojen kannalta erittäin tärkeitä. Merkillepantavaa on se, että viime vuonna korjausrakentaminen ylitti Euroopassa ensimmäistä kertaa uusin asuntojen markkinat.

Uponorin liiketoimintojen kannalta myönteistä oli se, että Pohjois-Amerikan rakennusmarkkinat säilyivät korkealla tasolla ja mahdollistivat Housing Solutions -ryhmän reippaan kasvun. Euroopan rakennusmarkkinat säilyivät lähes tyydyttävällä tasolla lukuunottamatta Saksaa, jossa uusien asuntojen rakentaminen laski edelleen. Tuoreimpien arvioiden mukaan pudotus oli kymmenen prosentin suuruusluokkaa. Viimeisten neljän vuoden aikana lasku on ollut noin 40 prosenttia.

Uponorin liikevaihto laski lähes viisi prosenttia. Se johtui valuuttakurssi- ja muutosten lisäksi ennen kaikkea telekommunikaatiomarkkinoiden romahtamisesta ja vähäisestä koneenrakennusliiketoiminnasta.

Strategiamme mukaisesti toimittamme pääpaino on talo- ja ympäristötekniikkaan liittyvien järjestelmien kehittämisessä samalla, kun määrätietoisesti vähennämme bulkkituotteiden osuutta. Haluan korostaa, että strategiamme mukaisesti Uponor on edelleen kasvuyhtiö, vaikka liikevaihto parin viimeisen vuoden aikana onkin hieman laskenut toimintojen konsolidoinnin myötä. Olemme kehittäneet useita uusia talotekniikkaan liittyviä järjestelmiä, kuten muun muassa ilmastointi-, palosuojaus- ja aurinkolämpöjärjestelmät sekä

No-Dig-saneerausjärjestelmät. Talvoitteenamme on luoda kokonaisvaltainen Housing Solutions -paketti, joka tuo asiakkaillemme lisäarvoa ja Uponorille kasvua.

Uponorin yritysostot olivat viime vuonna pieniä ja liittyivät lähinnä markkinointivoiman lisäämiseen Brittein saarilla ja Baltiassa. Pääpaino on tällä hetkellä Uponor-lähtöisen kasvun aikaansaamisessa samalla, kun nostamme omaa tehokkuuttamme ja vapautamme varoja strategiaan kuulumattomista toiminnoista. Emme luonnollisestikaan sulje pois yritysostoja, mutta niiden on oltava strategisesti hyvin yhteensopivia ja riittävän isoja.

Uponorin viime vuoden tulos oli kaikkien aikojen paras tuloksemme, mutta osa siitä syntyi poikkeuksellisen suurista kiinteistömyynneistä. Suurin yksittäinen kiinteistökauppa oli Tampereen Kiinteistö Investin osakkeiden myynti. Aloitimme kohteen kehittämisen jo runsas kymmenen vuotta sitten ja nyt korjasimme sadon.

Konsernin tulosta tarkasteltaessa on huomionarvoista, että myös ydinliiketoiminnassamme teimme edellistä vuotta paremman tuloksen, huomiioon ottaen myös kuluihin kirjatut noin yhdeksän miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset. Ilman vuoden 2001 alussa aloitettua sisäisen tehokkuuden kehittämisohjelmaa tämä ei olisi ollut mahdollista vaikeasta markkinatilanteesta johtuen.

Konsernin kassavirta oli vahva ja omavaraisuusaste kohosi lähes 60 prosenttiin. Vahvasta taserakenteesta ja suurista kertaluonteisista myyntivoitoista johtuen konsernihallituk-

sen osinkoehdotus on 1,50 euroa/osake. Tämä on Uponorin historiassa poikkeuksellisen korkea ja lähes kaksinkertainen edelliseen vuoteen verrattuna.

Uponorin kurssikehitys on ollut viime vuoden ajan verrattain vakaa muuten hyvinkin epävakailta pörssi-markkinoilla.

* * *

Suurimmat ponnistelumme viime vuonna kohdistuivat hyväksytyyn uuden strategian toteuttamiseen ja jalkauttamiseen. Osana uutta strategiaa konsernissa on käyty laaja ja hyvähenkinen arvokeskustelukierros, johon kaikki uponorilaiset ovat tavalla tai toisella osallistuneet. Uskon, että kaikki uponorilaiset ymmärtävät, että ilman yhteisiä ja yhdessä luotuja arvoja ei uutta haastavaa visiotamme voida toteuttaa.

Uuden strategian mukaisesti meillä on vain yksi yhtiömerkki, *corporate brand*, Uponor, sekä kolme maailmanlaajuisia järjestelmämerkkiä: Uponor Wirsbo, Uponor Unipipe ja Uponor Ecoflex. Näiden lisäksi on pari vahvaa paikallista järjestelmämerkkiä sekä melkoinen määrä tunnettuja tavaramerkkejä. Tämän brändiperheen lujittaminen ja edelleen kehittäminen on yksi lähiajan haasteistamme.

Uusi brändistrategiamme merkitsee yhtiölle todella kouriintuntuvaa muutosta. Se tehostaa markkinointisatsauksiamme, parantaa sisäistä tehokkuuttamme ja luo perustan järjestelmien harmonisoinnille. Ennen kaikkea se luo perustan yhden vahvan brändin rakentamiselle ja tukee näin Uponorin pyrkimyksiä tulla johtavaksi kansainväliseksi talo- ja

ympäristötekniikan järjestelmien osajaksi. Tavoitteenamme on tarjota Uponor-merkin alla monipuolinen kokonaisuus, joka koostuu modulaarisista liiketoimintakonsepteista, jotka kaikki sopivat yhteen ja tuovat lisäarvoa kaikille arvoketjussa oleville.

Markkinointisloganimme *“Uponor, Bringing comfort to life”* ilmentää hyvin uutta strategiaamme. *Comfortia*, mukavuutta, on miellyttävän tunteuksen lisäksi esimerkiksi järjestelmien yhteensopivuus, luotettavuus, taloudellisuus, käytön helppous ja vaivaton huolto. Uponor haluaa tarjota yhteistyökumppaneilleen asioimisen helppoutta, laajoja järjestelmäkokonaisuuksia ja sen myötä lisääntyviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Uuden strategian läpivieminen vaatii meiltä uponorilaisilta kovaa, pitkäjänteistä työtä. Työ on vasta alussa, mutta suunta on selvä. Olen ilolla pannut merkille, että henkilöstömme on innostunut uudesta strategiasta ja vie sitä kukin omalta osaltaan päättäväisesti eteenpäin.

* * *

Vuoden 2003 talousnäkymät ovat poikkeuksellisen epävarmat. Yleinen suuntaus on laskeva ja käännettä parempaan on vaikea ennakoida. Uponorin tavoitteena on kuitenkin parantaa ydinliiketoiminnan kannattavuutta ennen mahdollisia kertaluonteisia kustannuksia edellyttäen, että ulkoiset olosuhteet eivät viime vuodesta merkittävästi heikkene.

Haluan kiittää kaikkia uponorilaisia kovasta työstä, jota olette tehneet vaikeassa markkinatilanteessa yhtiön kannattavuuden parantamiseksi sekä uuden strategian omaksumiseksi ja käyttöönottamiseksi.

Haluan myös kiittää asiakkaitamme ja osakkeenomistajiamme hyvästä yhteistyöstä ja hienosta tuesta yhtiötämme kohtaan. Jatkamme määrätietoisesti ponnisteluja uuden strategian läpiviemiseksi.

Tavoitteenamme on, että uuden strategian menestyksellisen läpiviennin tuloksena Uponor on alan johtavia merkkejä ja myös nykyistä selvästi kannattavampi kasvuyritys.

Alkupalvesta julkistimme ilmoitukseni eläkkeellejäämisestäni täyttyessäni 60 vuotta. Minulle 20 vuotta Uponorissa, ensin 8 vuotta varoitimitusjohtajana ja sen jälkeen 12 vuotta toimitusjohtajana, ovat olleet todella hienoja ja palkitsevia vuosia. Oman näkemykseni mukaan nyt oli sopiva aika vahdinvaihtoon.

Haluan tässä yhteydessä toivottaa tervetulleeksi myös tulevan toimitusjohtajan Jan Långin ja toivottaa hänelle mitä parhainta menestystä mielenkiintoisessa ja haastavassa työssä.

Jarmo Ryttilahti
toimitusjohtaja



Housing Solutions Europe

Tuotemerkkien ja liiketoimintamallien yhtenäistämistä jatkettiin järjestelmämerkkien markkinoinnin uudelleenorganisoinnilla ja uudella yhtenäisellä yritys-ilmeellä.

Markkinointia tehostettiin alueilla, joissa Uponorilla ei ole riittävän vahvaa markkina-asemaa.

Sisäistä tehokkuutta parantamalla divisioonan kannattavuus nousi, mikä kompensoi keskeisen Euroopan markkinoiden heikkoa kehitystä.

Markkinoiden kehittyminen

Divisioonan keskeisen markkina-alueen Saksan rakennusmarkkinoiden alavireiseen kehitykseen ei tullut muutosta vuoden 2002 aikana vaan alan kysyntä laski edelleen. Hankalasta toimintaympäristöstä huolimatta Uponorin menestys oli kohtalainen, johtuen muun muassa siitä, että korkealuokkaiset muoviputkijärjestelmät syrjäyttivät perinteisiä metalliputkijärjestelmiä lämmitys- ja käyttövesijärjestelmissä.

Toisella tärkeällä markkina-alueella Pohjoismaissa kysyntä kasvoi hieman, ja Uponor vahvisti edelleen asemansa. Samoin kuin saksankielisillä alueilla myös Pohjoismaissa kasvua odotetaan lähinnä käyttövesijärjestelmistä. Tästä syystä vuonna 2002 markkinoille tuodun Unipipe-käyttövesijärjestelmän myynnin odotetaan kasvavan tulevina vuosina.

Espanjan rakennussektori on edelleen yksi Euroopan suurimmista

huolimatta viimeaikaisesta laskusuuntauksesta. Uponorin myynti on ollut perinteisesti vahva erityisesti käyttövesijärjestelmissä, ja tämä kehitys jatkui päättyneenä vuonna. Italiassa uusien talojen rakentaminen säilyi edellisvuoden tasolla, ja kun myös korjausrakentaminen kasvoi odotusten mukaisesti, Uponorin myynti kehittyi suotuisasti.

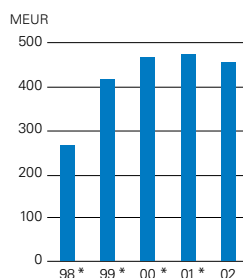
Tärkeimmät tapahtumat

Uuden merkkistrategian mukaista tuotemerkkien yhtenäistämistä jatkettiin, ja eri järjestelmämerkit (Ecoflex, Unipipe ja Wirsbo) on nyt yhdistetty Uponor-konsernimerkkin alle. Uutta yritysilmettä esiteltiin asiakkaille, yhteistyökumppaneille ja lehdistölle useilla kansainvälisillä messuilla, kuten Milanon Mostra Convegno- ja Pariisin Inter-Clima-messuilla.

Tuotemerkkien yhtenäistäminen loi mahdollisuuksia myös muuhun liiketoiminnan harmonisointiin. Muun muassa järjestelmämerkkien myynti- ja markkinointitoimintoja mukautettiin uuteen toimintamalliin ja Ecoflexin kansainvälinen myyntiorganisaatio hajautettiin paikallisiin myyntiorganisaatioihin. Myös divisioonaorganisaatiota kehitettiin tukemaan paremmin uutta ratkaisutarjontaan perustuvaa liiketoimintamallia.

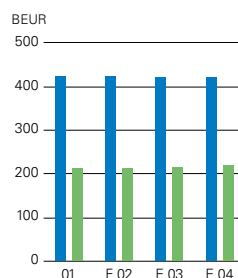
Uponor-nimen tunnettuutta lisääviä toimia käynnistettiin alueilla, joilla Uponorin järjestelmien markkina-asema ei ole riittävän hyvä. Vastuu Ranskan markkinoista siirrettiin Uponorin Espanjan ja Portugalin myyntiorganisaatiolle, tavoitteena kehittää markkinoille sopiva järjestelmätarjonta ja varmistaa asiakkail-

Liikevaihto



* Pro forma

Euroopan rakennusmarkkinat



● Asuinrakentaminen yhteensä, mrd. euroa
● Korjausrakentaminen, mrd. euroa
Lähde: Euroconstruct 12/02

le korkea palvelutaso. Isossa-Britanniassa, Baltiassa ja Pohjoismaissa osrettiin kolme aiemmin Unipipen, Wirsbon ja Hewingin edustajina toiminnutta yhtiötä. Yritysostojen tavoitteena on parempi tuotemerkkien ohjattavuus ja laajempi tarjonta olemassaolevan kanavan kautta.

Sisäisen tehokkuuden parantamiseksi tuotantoa järjестettiin eri puolilla Eurooppaa.

Kokonaistarjonnan kehittämisen

Vuoden 2002 aikana esiteltiin monia uusia tuotteita ja järjestelmiä. Unipipe-järjestelmän uusi liitinvalikoima, joka helpottaa asennuksen aikaisten vuotojen havaitsemista, sai asentajilta hyvän vastaanoton. Muut asennustyöhön liittyvät parannukset sekä uusien EU-direktiivien mukaisen ympäristöystävällisten raaka-ainesten käyttö juomavesisovelluksissa antavat hyvät edellytykset käytövesi- ja lämmitysjärjestelmissä käytettävien monikerroksisten komposiittiputkien valikoiman laajentamiseen.

Uponor toi markkinoille kolme uutta monikerrosteknologiaan perustuvaa sovellusta, joissa yhdistyvät muovi- ja metalliputkien edut. Juomaveden johtamiseen saastuneiden maa-alueiden läpi kehitettiin täysin tiivis vesiputki. Sähköasennuksia varten tuotiin markkinoille paloturvallinen nousuputki, joka on elektro-magneettisesti suojattu ja kevyenä erittäin helppo asentaa. Kolmas uusi sovellus on ilmastointilaitteisiin kehitetty uudenlainen ilmaputkijärjestelmä.

Myös korkealuokkaisten muoviliittinten valikoimaa laajennettiin edistämään kokonaan muovisten putkijärjestelmien käyttöä vaativissa sovelluksissa.

Tulevaisuuden näkymät

Asiakkaiden kasvava tietoisuus ja vaatimukset koskien turvallisia, ympäristöystävällisiä ja luonnonvaroja säästäviä järjestelmiä, jotka lisäävät mukavuutta, ovat Uponorille kilpailuetu. Myös EU:n uudet juomaveden laatudirektiivit ovat yhdensuuntaisia Uponorin talotekniikkaan liittyvien pyrkimysten kanssa. Niinikään perinteisistä materiaaleista tehtyjen putkien myynnin taantuminen antaa Uponorille merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Uponorin edistykselliset ratkaisut, ympäristöystävällinen tuotanto sekä tehokas organisaatio auttavat kompensoimaan Keski-Euroopan rakennusmarkkinoiden vaikeaa tilannetta ja tarjoavat kasvun mahdollisuuksia muissa Euroopan maissa. Mahdollisuuksien arvioidaan paranevan edelleen EU:n laajentuessa 10 uudella jäsenvaltiolla.



Housing Solutions North America

Uponorin järjestelmämerkkien asemaa vahvistettiin tuomalla markkinoille uusia tuotteita ja tehostamalla markkinointia.

Oman toiminnan tehokkuutta ja kustannusrakennetta parannettiin uusilla tietojärjestelmillä ja toimintojen keskittämisellä.

Uponor investoi edelleen tulevaisuuden menestymisen kannalta tärkeille alueille: henkilöstöön, vahvoihin tuotemerkkeihin, tuotekehitykseen sekä prosessien parantamiseen.

Yhdysvaltain talouden taantuma syveni, mutta Uponor säilytti kasvukykyä vuonna 2002. Alhaisten lainakorkojen ansiosta Uponorin toiminnalle tärkeä asuntorakentaminen säilyi korkealla tasolla. Ylempään hintaluokkaan kuuluvien korkeatasoisten talojen rakentaminen hidastui kuitenkin selvästi sekä Yhdysvalloissa että Kanadassa, joten lattialämmitysjärjestelmien myyntin kasvu jäi oletettua pienemmäksi. Uponorin käyttövesiputkijärjestelmien myynti kasvoi sen sijaan voimakkaasti. Näitä järjestelmiä asennetaan omakotitaloihin

hintaluokasta riippumatta ja myös valmistaloihin ja matkailuajoneuvoihin. Oman myyntiverkoston perustaminen vauhditti Uponorin Ecoflex-merkkisten eristettyjen putkien myyntiä.

Uponorin tunnetuin ja myynniltään suurin merkki on Wirsbo, jonka myyntiä vahvistettiin monin tavoin vuoden aikana. Vuoden tärkein tapahtuma oli joka toinen vuosi järjestettävät Uponor Wirsbo HCT (Home Comfort Team) -päivät Las Vegasissa. Päiville osallistui runsaslukuinen määrä yleisöä, puhujina oli alan johtavia asiantuntijoita ja esitelyssä Wirsbon uustarjontaa. Asentajille suunnattu Wirsbo Advantage -ohjelma sai innostuneen vastaanoton. Ohjelma tarjoaa suurasiakkaille paketin, johon sisältyy erityispalveluja sekä markkinoinnin tukea.

Uponor Wirsbo -asiakkaat ottivat hyvin vastaan myös useat HCT-päivien ja loppuvuoden aikana markkinoille tuodut uudet tuotteet. Erityisen hyvän vastaanoton saivat PRO-sarjan lattialämmityksen säätimet, jotka helpottavat järjestelmän asennusta ja parantavat sen suorituskykyä. Yhdysvaltojen johtavan

PEX-järjestelmämerkin tueksi esiteltiin uusi suunnitteluohjelmisto, Advanced Design Suite (ADS). Ohjelmaan on lisätty ominaisuuksia, käyttöliittymää on yksinkertaistettu ja lisäksi sen voi helposti päivittää Internetin kautta.

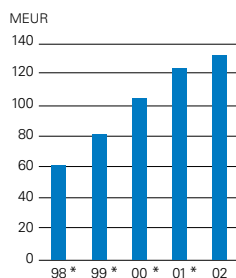
Käyttövesijärjestelmien tuotevalikoiman laajennukset saivat myös hyvän vastaanoton. AquaPEX-tuoteryhmään lisättiin monipuolinen valikoima muoviliittimiä, esimerkiksi suurikokoisia liittimiä sekä venttiileillä varustettu AquaCenter-jakotukki. Uponorin urauurtava Wirsbo AquaSafe -järjestelmä, jossa yhdistyvät vesijohtoverkosto ja sprinklerijärjestelmä, saavutti vuoden aikana merkittäviä rakentamismääräyksiin liittyviä edistysaskeleita. Järjestelmän asema on erittäin hyvä tulevien vuosien vakaata kasvua ajatellen.

Vuoden 2002 aikana Uponor tehosti toimintojaan ja paransi kustannusrakennettaan monilla tavoin. Wirsbo Canadian ja Plascon yhdistäminen yhdeksi yhtiöksi, Uponor Canadaksi, ja siihen liittynyt tuotemerkkien positiointi vietiin onnistuneesti päätökseen vuoden 2002 aikana.

Divisioonan jakelutoiminnot keskitettiin vuoden alussa uusiin vuokratiloihin Uponorin Minnesotan toimitilojen läheisyyteen. Uudet, suuremmat ja tehokkaammat tilat palvelevat kaikkia Uponorin merkkejä. Aiemmat tilat remontoidaan tuotannon laajennusta varten.

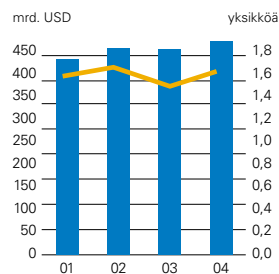
Oman Ecoflex-myyntiorganisaation perustamisen seurauksena Ecoflexin toimisto ja varasto Illinois'ssa suljettiin ja toiminta siirrettiin muun toiminnan yhteyteen Minnesotaan.

Liikevaihto



* Pro forma

Yhdysvaltojen rakennusmarkkinat



● Asuinrakennukset, mrd. dollaria
● Aloitettut asuinrakennuskohteet, milj. yksikköä
Lähde: Global Insight 12/02

Divisioonan tietojärjestelmiä kehitettiin merkittävästi vuoden 2002 aikana. Vuonna 2001 asennettu ERP-järjestelmä otettiin täysimittaisesti käyttöön, jolloin kaikkien Pohjois-Amerikan toimintojen osto, materiaalinhallinta ja tilausten käsittely tehostuivat. Kaikki toiminnot kattavan viivakoodijärjestelmän käyttöönotto saatiin valmiiksi vuoden lopussa. Sen hyödyt tulevat näkyviin vuoden 2003 ja sitä seuraavien vuosien aikana.

Vuonna 2002 edistytettiin huomattavasti PEX-järjestelmien myyntiä rajoittaneiden, käyttövesiputkistoja koskevien rakentamismääräysten poistamisessa. Muoviputkijärjestelmien vastustajat ovat pyrkineet jarruttamaan rakentamismääräysten kehitystyötä tavoitteenaan hidastaa siirtymistä metalliputkien käytöstä muovisiin järjestelmiin. Asukasluvultaan suurimmassa Kalifornian osavaltiossa määräyksiä koskeneet erimielisyydet johtivat oikeudenkäyntiin, jossa annettiin muovin käytölle myönteinen päätös joulukuussa. Jos asiasta ei valiteta, PEX-järjestelmät tulevat sallituiksi lähes koko osavaltiossa. Myös Minnesotan osavaltion vesilautakunta on ilmoittanut, että PEX-järjestelmät sisältyvät Minnesotan osavaltion säädöksiin vuodesta 2003 alkaen.

Kalifornian ja Minnesotan hyväksyntien jälkeen PEX-vesijohtojärjestelmät ovat sallittuja 49 osavaltiossa sekä kaikissa Kanadan maakunnissa, vaikka paikallisia rajoituksia onkin vielä paljon.

Loppuvuodesta Uponor laajensi toimintansa maantieteellistä kattavuutta, kun se solmi PEX-käyttövesijärjestelmiä koskevan myynti- ja jakelusopimuksen johtavan meksikolaisen LVI-alan yhtiön, Grupo IUSA:n, kanssa.

Kehitysnäkymät

Pohjois-Amerikassa markkinoita hallitsevat edelleen ilmalämmitys ja kupariputket. Joustavat muoviputkijärjestelmät ja vesikiertoinen lattia- ja seinälämmitys tarjoavat merkittäviä etuja ja valtaavat alaa perinteisiltä järjestelmiltä. Uponorin PEX-järjestelmissä saavuttama johtoasema markkinoilla kohtaa kuitenkin lisääntyviä haasteita muiden muoviputkijärjestelmien valmistajien taholta.

Säilyttääkseen johtavan asemansa Uponor jatkaa panostusta markkinointiin, tuotekehitykseen, prosessikehitykseen sekä henkilöstön kehittämiseen. Järjestelmiä ja sisäisiä prosesseja vahvistetaan vuoden 2003 aikana yhdistämällä jakelutoimintoja, laajentamalla toimitusketjun hallintaa sekä tehostamalla tuotantoprosessia. Uponor Wirsbo -merkkiä kehitetään niin, että se yhdistetään enenevässä määrin asumismukavuuteen ja -turvallisuuteen, asentajaystävälliseen muotoiluun sekä asennuksen helppouteen, nettipohjaiseen viestintään ja rakentajille ja kuluttajille suunnattuun markkinointiin.



Infrastructure and Environment Europe

Kaasunjakelujärjestelmien liike-toiminta Englannissa kasvoi odotusten mukaisesti voimakkaasti.

Panostukset No-Dig-, LWM- ja Gravity-liiketoimintojen kehittämiseen alkavat tuottaa tuloksia ja Uponorin markkina-asema vahvistui Pohjoismaissa ja Saksassa.

Uponor Vent -ilmanvaihtojärjestelmää ja sen asentajaverkostoa kehitettiin edelleen vastauksena terveellisen sisäilman merkityksellisen nopealle kasvulle.

Monista myönteisistä saavutuksista huolimatta divisioonan kokonaisymyynti ei kasvanut, mikä johtui lähinnä televerkostoliiketoiminnan pienentymisestä kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2001 lopussa Uponorin Utilities- ja Building & Environment -divisioonat yhdistettiin Euroopassa ja liiketoiminnan suuntaaminen uuden strategian mukaiseksi käynnistettiin Infrastructure & Environment Europe -nimen alla. Uuden divisioonan tarjoamien tuotteiden ja palvel-

lujen kysyntä kasvoi vuoden aikana maantieteellisesti vahvimmin Isossa-Britanniassa, Espanjassa sekä Venäjällä ja Baltiassa. Keski-Euroopan rakennusmarkkinoiden lama ja laajakaistaverkkoinvestointien voimakas supistuminen koko Euroopassa rajoittivat kokonaisymyynnin kasvua.

Osana konsernin strategian toteuttamista ja viestimistä divisioonassa käynnistettiin arvoprosessi, joka vuoden loppuun mennessä oli ulotettu koskemaan koko henkilöstöä.

Isossa-Britanniassa Uponorin suurimman asiakkaan Transcon kaasunjakeluputkistojen uusimisohjelma kasvatti myyntiä voimakkaasti. Kulluena vuonna Transco siirtyi käyttämään Uponorin ProFuse-tekniologiaa myös suurissa putkissa. Syksyllä Transco palkitsi Uponorin parhaasta tuloksesta terveys-, turvallisuus- ja ympäristökehityksen alueella ja vesiyhtiö Severn Trent vuoden parhaana tavarantoimittajana.

Irlannissa Uponor voitti tarjouskilpailun laajakaistaverkon järjestelmätöistä. Hankkeen ensimmäi-

nen osa, jonka on tarkoitus valmistua vuoden 2004 loppuun mennessä, kattaa noin 20 kaupunkia ja on osa Irlannin Tasavallan kansallista kehitysohjelmaa.

Isossa-Britanniassa tuotiin markkinoille maaperän vierasperäisiä nesteitä läpäisemätön vesijohtojärjestelmä, joka soveltuu käytettäväksi veden jakeluun saastuneiden maa-alueiden läpi.

Saksasta vuoden 2001 syksyllä ostettu biologinen jätevedenpuhdistusliiketoiminta keskitettiin Uponor Klärtechnik GmbH -yhtiöön, jonka uusien ympäristöystävällisten kokonaisratkaisujen myynti kaksinkertaistui vuoden aikana. Uponorin LWM-tarjonta sisältää kokonaisratkaisut vesianalyysistä laitteistoasennuksiin ja huoltosopimuksiin. Liiketoiminnan kehitys oli suotuisaa myös Pohjoismaissa.

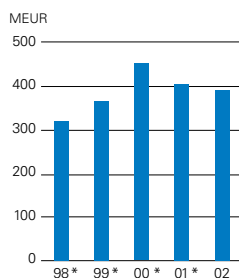
Saksassa käynnistettiin toimenpiteitä, joiden tavoitteena on suunnata lisää voimavaroja pidemmälle kehitettyjen polypropeeniviemärijärjestelmien markkinointiin.

Televiestintätuotteiden valmistuskapasiteettia purettiin kysynnän laskettua Ranskassa, Saksassa ja Unkarissa. Myös organisaatorakennetta voitiin yksinkertaistaa ja vähentää liiketoimintaan sitoutunutta pääomaa.

Uponor ja kaasuyhtiö Gaz de France solmivat aiemman yhteistyönsä jatkoksi uuden, kaksivuotisen sähköhitsausyhteiden toimitussopimuksen. Yhtiöiden yhdessä omistaman unkarilaisen sähköhitsausteknologiayrityksen valmistus siirrettiin Uponorin tehtaalle Englantiin.

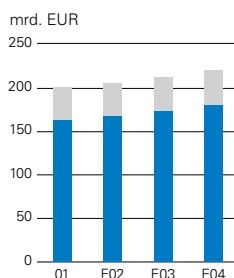
Pyreneiden niemimaan myynnin nopean kasvun vuoksi UltraRib-tuote-

Liikevaihto



* Pro forma

Kunnallistekninen rakentaminen Euroopassa



● Muu kunnallistekninen rakentaminen
● Energia ja vesi

järjestelmän valmistuskapasiteetti Portugalissa kaksinkertaistettiin.

Pohjoismaissa jatkettiin panostusta ympäristöä rasittamattomaan, kustannustehokkaaseen No-Dig-teknoologiaan vahvistamalla markkinointi-organisaatioita kaikissa maissa.

Uponor tarjoaa nyt avaimet käteen -periaatteella kattavat kokonaisratkaisut viemäri-, vesi- ja kaasuputkistojen kaivamattomaan saneeraukseen kaikkialla Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa. Uusia merkittäviä Omega-Liner-viemärisaneerausopimuksia solmittiin Oslon, Helsingin ja Kööpenhaminan vesiyhtiöiden kanssa.

Pohjoismaisen logistiikkamallin kehittämistä jatkettiin ja tuotejärjestelmien harmonisointihankkeita käynnistettiin. ProFuse-järjestelmän myynti Tanskassa kasvoi edelleen; se tuotiin myös Suomen ja Ruotsin markkinoille. Uponor Vent -ilmanvaihtojärjestelmää ja sen asentajaverkostoa kehitettiin edelleen. Järjestelmän myynnin suotuisa kehitys osoittaa rakennusten terveellisen sisäilman merkityksen nopeaa kasvua.

Myynti Venäjällä ja Baltiassa kasvoi vuoden 2002 aikana voimakkaasti kaikissa asiakasryhmissä. Parhaiten kehittyi jätevedenkäsittelyjärjestelmien myynti Venäjällä. Ensimmäinen Uponorin ilmanvaihtojärjestelmä toimitettiin Pärnun konserttitaloon Virossa. Uponorin toiminta Moskovassa, Pietarissa ja Tallinnassa siirtyi uusiin, nykyaikaisiin toimitiloihin.

Kehitysnäkymät

Terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvien ratkaisujen kysyntänäkymät ovat säilyneet hyvinä

huolimatta rakennusmarkkinoiden yleisestä laskusuhdanteesta. Uponorin lisääntynyt järjestelmätarjonta vesi-, viemäri- ja kaasuverkostojen kunnostamiseen luo pohjan kasvulle myös laskevilla kokonaismarkkinoilla.

Uponorin tavoitteena on keskittyä yhä vahvemmin kokonaisratkaisujen kehittämiseen olemassaolevien, menestyksekkäiden liiketoimintamallien pohjalta. Bulkkituotteiden valmistuskapasiteetin purkamista jatketaan edelleen samalla, kun perusliiketoimintaa suunnataan yhä enemmän erikoistuneiden järjestelmien suuntaan.

Teleliiketoiminnan pitkään jatkunut lasku pysähtyi vuoden 2002 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden lopulla nähtiin jo vähäisiä merkkejä laajakaistaverkkoinvestointien piristymisestä. Markkinoiden mahdollinen piristymisen tarjoaa Uponorin uuden sukupolven Mini- ja Microduct-järjestelmille hyviä kasvunäkymiä vuoden loppupuolella.

Britanniassa valurautaisten kaasuputkistojen korvaamisohjelma jatkuu, ja hankkeen painopiste siirtyi vuoden 2003 aikana siirtolinjoista pienempiin jakeluputkistoihin.

Saksassa valtion tuki yksityissektorin jätevedenpuhdistamoinvestoinneille yhdessä rakentamismääräysten muutosten kanssa luovat uutta kysyntää jo kevään 2003 aikana. Uponor Klärtechnik tuo tällöin markkinoille ensimmäisen integroidun pienpuhdistamon, joka parantaa jäteveden käsittelyn laatua ja alentaa kustannuksia.



Municipal Americas

Vesi ja viemärointi, USA

Kysyntä USA:n kunnallistekniikan markkinoilla säilyi asuinrakentamisen hyvän tason ansiosta kohtuullisella tasolla. Myynti säilyi edellisvuosien tasolla. Hintojen nousu paransi kuitenkin tulosta.

Uponor jatkoi tuotevalikoimansa kehittämistä pidemmälle erikoistuneisiin tuotteisiin. Ultra-Blue-putkijärjestelmän ja Mid-States Plastics-kaivoryhmän myynti kasvoi edelleen erittäin voimakkaasti. Näitä tuotteita käytetään vedenjakelussa koko Yhdysvaltojen alueella.

Uponor jatkoi asiakkaiden tarpeista lähtevän, kustannustehokkaan varastohallinnan kehittämistä. Investoinnit kohdistettiin erikoistuotteiden kehittämiseen. Ultra-Blue-paineputkivalikoimaa täydennettiin ja viemärien peruskorjaukseen tarkoitettu Easy Liner-järjestelmä,

joka esiteltiin vuonna 2001, tuotiin markkinoille valikoimaltaan laajennettuna.

Kaasunjakelu, USA

Yhdysvaltojen kaasuputkimarkkinat supistuivat edelleen vuonna 2002. Kilpailutilannetta vaikeutti lisäksi se, että teleputkimarkkinoiden hiljennyttyä monet valmistajat kilpailevat myös kaasuputkimarkkinoilla.

Uponor jatkoi toimintojensa järjestyttämistä ja tehokkuuden parantamista ja onnistui lisäämään toiminnan kannattavuutta, vaikka myynti kärsi heikosta markkinatilanteesta.

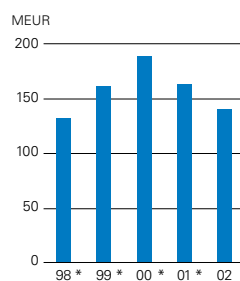
Väärän raaka-aineen toimituksen vuoksi yksi Uponorin raaka-ainetoimittajista aloitti tammikuussa 2001 Uponorin valmistaman muoviputkierän vetämisen pois markkinoilta. Vuoden 2002 aikana tämä toimenpide vietiin onnistuneesti loppuun.

Kaasunjakelu, Etelä-Amerikka

Argentiinan taloudellinen kriisi vaikutti kielteisesti koko alueen ja erityisesti kotimarkkinoiden myynnin kehitykseen. Argentiinan rakennusmarkkinat supistuivat 40 % edellisvuodesta. Myös vientitoiminnan määrä laski edellisvuodesta.

Uponor laajensi tarjontaansa vesilaitoksille, öljy- ja kaivosteollisuudelle sekä viemärisaneeraukseen sekä kotietä vientimarkkinoilla. Näistä toimenpiteistä huolimatta myynti laski voimakkaasti, mutta Uponor säilytti kuitenkin asemansa markkinajohtajana.

Liikevaihto



* Proforma

Kiinteistöt

Konsernin kiinteistöliiketoimintaryhmän toiminnasta on vastannut vuodesta 2000 lähtien Uponor Oyj:n sitä varten perustama tytäryhtiö Renor Oy (entinen Asko Kiinteistöt Oy). Nimenmuutos selkeytti yhtiön profiilia kiinteistökehittäjänä.

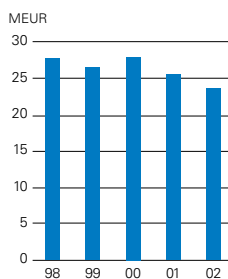
Konsernin myytävän kiinteistöomaisuuden tasearvo on noin 155 milj. euroa. Merkittävimmät kiinteistökehityskohteet sijaitsevat Lahdessa, Forssassa, Porissa ja Vantaalla. Kehitettävien kiinteistöjen määrä vuoden 2002 lopussa oli lattiapinta-alalla mitattuna noin 235 000 kerrosneliömetriä.

Kiinteistöjen kehitys

Liiketoimintaryhmän merkittävin kehityskohde on tällä hetkellä Askon alue Lahdessa, jonka kärkihanke on teknologiakeskus HTC Lahti. HTC Lahden ensimmäinen rakennus (noin 7 500 m²) valmistui kesällä 2002. Toisen talon markkinointi etenee. HTC Lahden kokonaispinta-ala on 50 000 k-m²; koko Askon alueelle kaavoitetaan suunnitelma-alueen mukaan noin 300 000 k-m².

Vantaan Varistossa Asko-talon asemakaavan muutos vahvistui. Uusi

Liikevaihto



asemakaava mahdollistaa kiinteistön liiketilojen kasvattamisen 6 500 kerrosneliömetrillä.

Vantaan kaupunginvaltuusto vahvisti Tikkurilan entisen silkkitehtaan asemakaavan muutoksen. Korttelin pääkäyttötarkoitus on toimitilarakennusten korttelialue ja rakennus-oikeus on 20 230 k-m². Valtuuston päätöksestä on valitettu.

Porin puuvillatehtaan alueen rakennus-oikeus on noin 165 000 k-m², josta noin puolet on käytetty. Kehärämörakennuksen saneerauksen valmistuttua kiinteistökehityksen painopiste on siirtynyt viereiseen värjäämörakennukseen.

Liiketoimintaryhmän ensisijaisena tavoitteena kaavoituksen valmistuttua on myydä kyseiset kohteet sijoittajille tai käyttäjille.

Vuonna 2002 toteutuneiden kiinteistömyyntien arvo oli 53,5 milj. euroa (20,0 Me). Näistä yli 70 kiinteistömyynnistä merkittävimpiä olivat Tampereen Kiinteistö Invest Oy:n osakkeiden (49,9 % osakekannasta) myynti noin 28 milj. eurolla ja viiden suurehkon liikekiinteistön myynti.

Liiketoimintaryhmän toteuttamien investointien arvo oli 2 milj. euroa (4,5 Me). Investoinnit kohdistuivat lähinnä vuokrattavien tilojen peruskorjaukseen.

Kiinteistöjen käyttöaste oli vuoden 2002 lopussa noin 80 %. Suurin osa tyhjästä tiloista oli peruskorjaamattomia teollisuustilaa kehityskiinteistöissä.

Kiinteistöliiketoimintaryhmään kuuluvien toimitilojen vuokrauskäyntä jatkui vakaana ja ostokäyntä pääosin hyvänä.



Kehitys

Uponorin tavoitteena on rakentaa yhtiöstä talo-, yhdyskunta- ja ympäristötekniikan johtava nimi kansainvälisesti. Käynnistetyt toimenpiteet tähtäävät tavoitteen saavuttamiseen alkaneen vuosikymmenen aikana.

Muutos on huomattava. Se siirtää liiketoiminnan painopisteen putkien myynnistä asiakkaille lisäarvoa tuovien ja Uponorin erityisosaamiseen perustuvien kokonaisjärjestelmien ja -palvelujen tarjoamiseen. Osana tätä muutosta jatketaan ydinliiketoimintaan kuulumattoman bulkkiliiketoiminnan ja kiinteistöjen myyntiä.

Uponorin merkkitrategian tavoitteena on luoda Uponorista vahva yhtiömerkki, joka näkyy samankaltaisena kaikessa Uponor-liiketoiminnassa. Yksi päättyneen vuoden suurimmista hankkeista tällä rintamalla oli prosessi, jonka aikana kaikki uponorilaiset perehdytettiin yhtiön uudistettuihin arvoihin ja niiden edellyttämään yhtenäisempään toimintakulttuuriin. Ohjelma otettiin vastaan erittäin myönteisesti eri henkilöstöryhmissä ja eri kulttuureissa.

Uponor-merkin rakentamiseksi ollaan paraikaa ottamassa käyttöön työkaluja, joilla varmistetaan, että merkkitrategian mahdollisuudet ja

kehitystarpeet tulevat huomioiduksi kaikessa toiminnassa.

Myös konsernin uudistetulla kansainvälisellä johtamiskoulutuksella on merkittävä rooli uuden strategisen suunnan ja tavoitteiden ymmärtämisen levittämisessä organisaatiossa.

Voimakas ja tuloksekas tutkimus- ja kehitystoiminta on kautta Uponorin historian ollut yksi yhtiön kantavia voimia. Yhtiön muutoksen myötä myös kehitystoiminnan rooli on nopeasti muuttumassa perinteisestä pienimuotoisesta tuote- ja järjestelmäkehityksestä uusien liiketoimintojen kehittämiseen, joissa tavoitteet ylittävät yksiköiden ja maiden rajat. Kehitystyötä ohjataan entistä enemmän keskitetysti koko konsernin edut huomioiden, jolloin myös tärkeille hankkeille voidaan ohjata enemmän voimavaroja.

Muutoksen mahdollistavia ratkaisuja

Uponorin toimialalla, asumisessa ja yhdyskunta- ja ympäristötekniikassa, eletään voimakasta muutoksen aikaa. Tutkimusten mukaan esimerkiksi asumisessa korostuvat meluun, puhtaaseen ilmaan ja kosteuden hallintaan liittyvät odotukset aivan eri

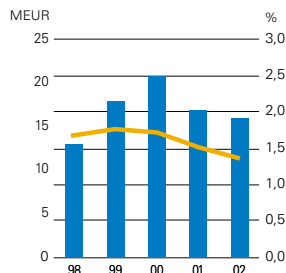
tavalla kuin vielä muutamia vuosia sitten. Ympäristöasiat korostuvat sekä asumisessa että etenkin yhteiskunnan pyrkimyksissä.

Rakentamisen alalla korjaus- ja muutosrakentamisen osuus kasvaa nopeasti. Se on seurausta sekä valmiin rakennuskannan määrän kasvusta ja sen ikääntymisestä että myös siitä, että ihmiset viettävät yhä enemmän aikaa kotonaan ja odottavat asunnoilta mukavuutta ja turvallisuutta kokonaan uudella tavalla.

Uponor on kehittänyt ja kehittämässä uudenlaisia tuotteita ja palveluita, joilla em. tarpeita voidaan tyydyttää. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot, jotka liittyvät läheisesti Uponorin olemassaoleviin talo- ja yhdyskuntateknisiin järjestelmiin tarjoavat lupaavia kasvumahdollisuuksia osana Uponorin kustannustehokasta asumisen mukavuusratkaisua.

Seuraavassa esitellään niistä muutamia. Yhtiön tavoitteena on, että nämä uudet ratkaisut luovat vuonna 2005 jo noin 100 miljoonan euron liikevaihdon.

Putkijärjestelmien T&K-panostus



● T&K-panostus, milj. euroa
● % liikevaihdosta

Useita tuotemerkkejä

Yksi yhtiömerkki

Hajanaiset toiminnot ja prosessit

Konserninlaajuisesti ohjatut toiminnot ja prosessit

Painopiste yksikössä, yksittäisessä merkissä tai markkinassa

Konserninlaajuiset markkinat

Rajalliset resurssit ja investoinnit – omistajuus yksikössä

Resurssien ja investointien laajempi hyödyntäminen – konserniomistajuus

Tarjonnan painopiste muoviputkissa

Tarjonnan painopiste ratkaisuissa

Sprinklerijärjestelmä osana kodin käyttövesiputkistoa

Ihmiset viettävät suuren osan ajastaan kodissa, mutta omakotiasukkaille ei ole edes ollut tarjolla tehokasta ja hinnaltaan järkevää kodin palonsuojajärjestelmää!

Uponor esitteli Yhdysvalloissa vuonna 2001 ensimmäisenä maailmassa uudenlaisen, omakoti- ja rivitaloihin tarkoitetun sprinkleri- eli palonsammutusjärjestelmän, joka on sekä hinnaltaan että tekniikaltaan toteuttamiskelpoinen. Uponorin kehittämä ja patentoima tekniikka mahdollistaa järjestelmän liittämisen osaksi pientalon käyttövesijärjestelmää.

AquaSafe™-järjestelmän edut ovat merkittävät niin asukkaille, rakennuttajalle kuin kunnallekin. Kustannustehokkaasti toteutettu paloturvallisuus on ensimmäisellä sijalla, mutta huomiotta ei voi jättää myöskään mahdollisuutta suurempaan rakennusohjelmään, etulyöntiasemaa rakennuskohdetta myytäessä tai pienempää palosammutuskaluston tarvetta taajamassa.

Putkistosaneerausta ilman kaivamista

Vanhentuvat kunnallistekniset putkistot ovat uhka sekä ihmisten terveydelle että pohjaveden laadulle. Kuinka monella yhteiskunnalla on edes varaa korjata laajoja maanalaista verkostojaan kaivamalla niitä auki, aiheuttaen ehkä korvaamatonta kulttuurihistoriallista tuhoa ja samalla haittaa sekä asukkaille että liikenteelle.

Uponorilla on pitkälle kehitettyjä menetelmiä ilman kaivamista tehtävään No-Dig-saneeraukseen riippuen siitä, onko kyseessä kaasua tai vettä kuljettava paineverkosto vai viemäriverkosto. Jotkut ratkaisut soveltuvat jopa uusien liittymien rakentamiseen olemassaolevaan verkostoon.

Uponorin No-Dig-liiketoiminta tarjoaa tehokkaan ja varman ratkaisun yhdyskuntatekniikan modernisoimiseen. Uponorin rooli voi ulottua hankkeen suunnittelemisesta asentamiseen saakka.

Puhtaan asumisen ratkaisuja

Miljoonat ihmiset eri maissa asuvat järjestetyn kunnallistekniikan ulkopuolella. Yksi asumisviihtyvyyteen merkittävimmän vaikuttavista seikoista on ympäristön siisteys; tihentyvä asutus ja uuden kunnallistekniikan rakentamisen kalleus ovat kuitenkin uhkia luonnon puhtaana säilymiselle.

Lisääntyvä tietoisuus luonnon säästymisestä on vaikuttanut siihen, että monissa maissa on voimakkaasti kiristetty muun muassa jätevesien käsittelyn vaatimuksia. Uponor on kehittänyt haja-asutusalueiden pientaloihin uudenlaisia ratkaisuja, joissa yhtiön perinteinen teknologiaosaaminen ja alan johtava bioteknologiaosaaminen yhdistyvät asumista helpottaviin elektroniisiin ohjauksjärjestelmiin. Oikein toteutetuilla jätevesiratkaisuilla maaseudullakin voidaan asua ympäristöä kuormittamatta. Järjestelmiä voidaan räätälöidä myös kohteisiin, joissa tarvitaan rasvan tai öljyn erottamista jätevedestä.

Raikasta ilmaa — sisälläkin

Energiatehokkuuden nimissä kotien ja työpaikkojen ilmanvaihto saattaa uusissakin rakennuksissa olla heikkoa, ellei asiaan kiinnitetä huomiota — vanhoista kohteista puhumattakaan. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla voidaan tuoda raikasta, hyvää sisäilmaa sinne, missä sitä tarvitaan, ja luoda miellyttävä asuinympäristö vaikkapa hengityselinsairauksista kärsiville. Uponorin uusissa, jatkuvasti kehittyvissä ratkaisuissa yhdistyvät hyvä, puhdas sisäilma, energiatehokkaasti tuotettu miellyttävä lämpötila kaikissa kodin tiloissa sekä järjestelmän helppo huollettavuus ja hallinta osana muuta talotekniikkaa.



Yhteiskuntavastuu

Vastuullinen luonnostaan

Uponorin yhteiskuntavastuun tavoitteet pohjautuvat vahvasti yrityksen missioon, jonka osaksi kirjatut Uponorin arvot edellyttävät sitoutumista vastuulliseen toimintatapaan ja elämän kunnioittamiseen. Yrityksen ydinarvot, jotka määriteltiin yhdessä eri henkilöstöryhmien kanssa vuonna 2001, käytiin läpi henkilöstön kanssa arvokeskusteluissa vuoden 2002 aikana.

Arvojensa mukaisesti Uponor pyrkii tuottamaan hyvän elämisen ratkaisuja tavalla, joka mahdollistaa myös liiketoiminnan terveen kehityksen. Hyvään elämiseen tarvittava talouden, ihmisten ja ympäristön etujen yhteensovittaminen kestäväällä tavalla ei ole vain välttämätöntä, vaan se on myös Uponorin nykyisen ja tulevan liiketoiminnan liikkeelle paneva voima.

Kestävään elämäntapaan pyrkiminen on suuri haaste. Uponorin toiminnassa se näkyy yhtiön yhteiskuntavastuun määritelmän mukaisesti:

- taloudellisen menestyksen tuottamana hyvinvointina sidosryhmille
- ympäristön suojelemisena ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä
- henkilöstön hyvinvointina ja osaamisena
- hyvinä ja vastuullisina toimintatapoina suhteessa tuotteisiin, kuluttajiin, yhteistyökumppaneihin ja lähiyhteisöihin.

Ympäristölähtöistä liiketoimintaa

Uponorilla on suuri määrä tuotteita ja ratkaisuja, jotka edistävät elinympäristön terveellisyyttä ja ekologisuutta. Järjestelmien kehitystyössä keskeinen koko tuotteen elinkaaren aikana aiheutuvien kustannusten minimointi ohjaa kehitystä usein samaan suuntaan kuin ympäristömyötävyyden vaatimukset. Suurempia kokonaisuuksia kattavien järjestelmien ja ratkaisujen kehittäminen

tarjoaa käyttäjille parantuneen asuismukavuuden lisäksi myös energian ja veden säästöä.

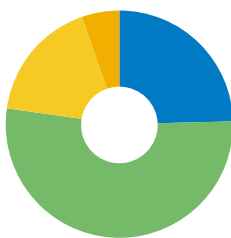
Yksi Uponorin tuoreimmista, ympäristötarpeiden synnyttämistä tuotteista on vesijohto, joka on tarkoitettu saastuneella maaperällä tehtäviin asennuksiin. Puriton™-järjestelmä estää täysin maaperässä olevien vierasperäisten hajujen ja makujuen siirtymisen putkessa virtaavaan veteen. Tuotteessa hyödynnetään Uponorin monikerrospotkiosaamista.

Tunnustetusti vastuullista toimintaa

Muovia jatkojalostavan teollisuuden välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäiset verrattuna moneen muuhun teollisuuden alaan. Valmistuksessa ei synny merkittäviä haitallisia päästöjä eikä tehdasalueiden maaperä saastu. Myös Uponorin pääraaka-ainetoimittajilla on kolmannen osapuolen myöntämä sertifikaatti ympäristöjohtamisjärjestelmilleen.

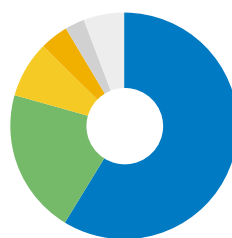
Vuonna 2002 kolme uutta toimipaikkaa sai ympäristöjärjestelmä-

Henkilöstön koulutustaso



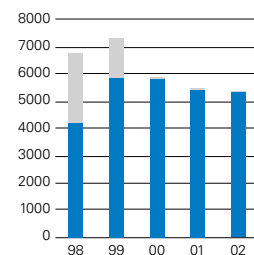
- Peruskoulutus 9 v. 25 %
- Keskiaste 9-12 v. 53 %
- Ylempi 12-16 v. 17 %
- Yli 16 v. 5 %

Henkilöstön määrä toiminoittain



- Tuotanto 58 %
- Markkinointi 21 %
- Talous ja hallinto 8 %
- Muu 4 %
- Kehitys 3 %
- Johto 6 %

Henkilöstö 31.12.



- Putkijärjestelmät
- Muut

tifikaatin. Vuoden lopussa noin 45 prosenttia (v. 2001: 40 %) Uponorin tuotantoyhtiöiden työntekijöistä työskenteli ISO 14001 -hyväksynnän saaneessa toimipaikassa.

Saadakseen enemmän hyötyä johtamisjärjestelmiensä auditoinneista, Uponor päätti keskittää ulkopuolisella taholla teetettävät auditoinnit yhdelle yhteistyökumppanille. Tavoitteena on kehittää auditointeja niin, että niistä saatava hyöty on perinteisiä auditointeja laajempi. Uponorin tarkoituksena on sisällyttää arviointiperusteisiin strategian toteutumista ja yrityksen arvoja kuvaavia kysymyksiä. Samoja auditointimenetelmiä tullaan käyttämään konserninlaajuisesti, jolloin eri yksiköiden vertailu on mahdollista.

Uponorin ympäristön hyväksi tekemä työ sai erityistä tunnustusta Isossa-Britanniassa, kun Lattice Group, johon Uponorin asiakas Transco kuuluu, myönsi yhtiölle palkinnon luokassa ”Sopimuskumppanin merkittävä saavutus ympäristön parantamiseksi.” Uponorin voitto tuli ympäristön parantamiseen liittyvien arvojen nivomisesta yhteistyösuhteen taloudellisesti kannattavalla tavalla.

Uponorin saksalainen tytäryhtiö, Hewing GmbH, sai paikallisen hallintoviranomaisen ympäristöpalkinnon luonnonvarojen säästämistä. Yhtiön toiminta on viranomaisten mukaan loistava esimerkki siitä, kuinka jätteiden määrää voidaan vähentää.

Uponorin toiminnan työturvallisuusriskit ovat vähäiset eikä vuonna 2002 raportoitu vakavia onnettomuuksia.

Yhteiskuntavastuun johtamisen tiedonkeruujärjestelmien kehitystä jat-

kettiin vuoden 2002 aikana. Merkittävää järjestelmän kehitykselle oli sen liittäminen osaksi talousraportointia. Tavoitteena on luoda menetelmiä luotettavan tiedon tuottamiseksi konsernin toiminnan ympäristövaikutuksista ja sosiaalisista vaikutuksista johdon käyttöön.

Uusia valmiuksia

Vuoden 2002 lopussa konsernin henkilöstön määrä oli 5 302. Laskua oli edellisvuoteen verrattuna 3,4 %. Vähennys oli suurin talous- ja yleishallinnossa, kun taas markkinointi- ja myyntihenkilöstön osuus lisääntyi. Maantieteellisesti henkilöstön määrä laski suhteellisesti eniten Saksassa ja Ruotsissa ja kasvoi hieman Kanadassa, Tanskassa ja Iberian niemimaalla.

Vuonna 2002 käynnistyi uusi neliviikkoinen ylimmän johdon koulutusohjelma, Uponor Leadership Programme, joka on jatkoa pitkäaikaiselle Uponor International Management Programmelle. Kurssin tavoitteena on kehittää konsernin uuden strategian läpiviemisessä tarvittavia valmiuksia ja osaamista. ULP-ohjelman ensimmäinen jakso, johon osallistui 25 päällikkötason henkilöä, pidettiin Suomessa lokakuussa 2002. Nelijaksoinen ohjelma päättyi lokakuussa 2003. Vuoden aikana henkilöstöhallinto järjesti myös kolmiosaisen innovaatioseminaarin tuotekehityksen ja markkinoinnin päälliköille.

Joulukuun alussa pidettiin seitsemäs Upofor-kokous Ruotsissa. Vuonna 1996 käynnistetty Upofor on työntekijöiden edustajien ja ylimmän johdon yhteinen foorumi tiedon ja ajatusten vaihtoon.



Riskienhallinta

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin liiketoimintaan ja omalta osaltaan turvata yhtiön tuloskehitys asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Niin ikään keskeisiin tavoitteisiin kuuluu varmistaa konsernin liiketoiminnan rahoituksen riittävyys kaikissa tilanteissa kustannustehokkaasti siten, että konsernin rahoitusasema säilyy riippumattomana yksittäisistä rahoittajatahoista.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin pääkonttorin rahoitus toimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, mitata ja suojata konsernin nettomääräiset rahoitusriskit. Rahoitustoiminnon yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet noudattavat konsernin hallituksen ja johdon hyväksymää rahoituspolitiikkaa.

Rahoitusriskien hallinnassa käytetään erilaisia rahoitusinstrumentteja yksityiskohtaisesti määriteltyjen limiittien puitteissa. Käytössä on vain instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvas- ti ja luotettavasti seurata konsernin rahoitusjärjestelmässä.

Rahoitustoiminto toimii konsernin sisäisenä pankkina tehtävinään mm. konsernin varainhankinnasta huolehtiminen, riskienhallintaan liittyvien ulkoisten transaktioiden suorittaminen ja liiketoimintayksiköiden palveleminen rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuuttariski

Liiketoiminnan monikotimaisesta luonteesta johtuen konsernin ekonominen valuuttakurssiriski ei ole merkittävä. Euroopan valuuttajärjestel-

män myötä vieraan valuutan määräinen nettovarallisuus on olennaisesti pienentynyt, mikä on vastaavasti vähentänyt muuntoeroista johtuvaa translaatoriskiherkkyyttä. Euroalueen rajat ylittävässä kaupassa konserni altistuu transaktioihin liittyville valuuttakurssiriskeille.

Uponorin tavoitteena on hallita valuuttakurssimuutosten aiheuttamia riskejä siten, että muutokset eivät vaaranna liiketoiminnan tulosta tai konsernin vakavaraisuutta. Koska tuotanto- ja myyntitoimintaa on monissa maissa, valuuttakurssiriskiä hallitaan useaan eri paikallisvaluuttaan nähden. Euron lisäksi keskeiset hinnoittelu- ja laskutusvaluutat ovat USD, GBP ja SEK.

Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Suojaukset toteutetaan etupäässä valuuttajohdannais- ten, kuten valuuttatermiinien, -optioiden ja valuutanvaihtosopimusten avulla ja ne ovat yleensä kestoltaan alle yhden vuoden pituisia. Euroalueen ulkopuolisissa maissa tarvittava vieras pääoma hankitaan pääsääntöisesti paikallisessa valuutassa.

Liiketoimintayksiköt vastaavat liiketoimintaansa liittyvien valuuttariskien suojaamisesta konsernin sisäisen pankin kanssa. Konsernin sisäisen kaupankäynnin valuuttana käytetään pääsääntöisesti euroa. Rahoitustoiminto vastaa konsernitason nettomääräisten valuuttapositioden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla.

Korkoriski

Konserni altistuu markkinakorkojen muutosten aiheuttamille korkotason hinta- ja uudelleenjärjestelyyn liittyville riskeille. Rahoitustoiminto vastaa korkoposition tasapainottamisesta

ta ja korkoriskien minimoimisesta rahoituspolitiikan mukaisesti.

Uponorin korkoriski koskee pääasiassa taseen korollisia nettovelkoja. Niiden määrä oli 31.12.2002 yhteensä 163,9 miljoonaa euroa. Konsernin korollinen nettovelka on pääosin euromääräistä, muut keskeiset lainavaluutat ovat USD, GBP ja SEK.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Korkoposition korkosidonaisuusajaka- sädellä lainojen korkojakson valinnoilla sekä eri johdannaisinstrum- tenttien, kuten koronvaihtosopi- musten, korkoterminien ja korko- optioiden avulla. Rahoitustoimin- non tehtäviin kuuluu myös huoleh- tia mm. ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien elin- kaarten vastaavuudesta.

Likviditeettiriski

Rahoitustoiminto huolehtii konsernin maksuvalmiudesta kaikissa ti- lanteissa kustannuksiltaan kohtuul- liseen hintaan ja konsernin ulkoiset käyttö- pääomat tarpeet minimoiden. Likviditeettiriskiä hallitaan lainojen tasapainoisella maturiteettijakau- malla sekä riittävillä likviditeettire- serveillä, jotka muodostuvat konser- nin kassavaroista ja tarvittavista valmiusluottolimiiteistä.

Konsernin vieraan pääoman hankin- ta toteutetaan pääsääntöisesti emoyhtiön nimissä. Poikkeustapauksissa, lähinnä käytännöllisyys- tai lainsäädännöllisistä syistä, rahoitustoimin- to voi toteuttaa yksittäisen tytäryhtiön nimissä paikallisia käyttö- pääomalimiittejä, joiden takaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Maissa, joissa konsernilla on useita

liiketoimintayksiköitä, yhtiöiden yli- ja alijäämäiset kassavarat netotetaan keskenään rahoitustoiminnon koordinoimien konsernitilien puitteissa. Maksuvalmiuden joustavuuden ylläpitämiseksi on solmittu tarpeellinen määrä valmiusluottoja sekä luotto-ohjelmia.

Luottoriski

Luottoriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan vain sellaisiin kohteisiin ja johdannaisopimuksia tehdään ainoastaan sellaisten osapuolten kanssa, jotka täyttävät konsernin rahoituspolitiikassa määritellyt luottokelpoisuusehdot. Konsernin kassavaroja sijoitetaan vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi. Riskikeskittymien välttämiseksi sijoituksiin ja lainanottoon sovelletaan ennakkoon vastapuolikohtaisesti määriteltyjä enimmäismääriä.

Kaupallisiin virtoihin liittyvien luottoriskien hallinnoinnista vastaavat ensisijaisesti liiketoimintayksiköt konsernin rahoituspolitiikassa määriteltyjen yleisten maksuehtojen ja vaadittavien vakuuksien ohjeistusten mukaisesti. Jatkossa Uponorin tavoitteena on pääosiltaan kattaa vakuudettomat myyntisaamiset konsernin laajuusella luottovakuutusohjelmalla.

Muu riskienhallinta

Raaka-aineriski

Raaka-aineiden ostotoiminto hoidetaan Uponorissa keskitetysti. Raaka-ainehankintoihin liittyvien hinta- ja saatavuusriskien hallinnoimiseksi Uponor solmii toimittajiensa kanssa pääsääntöisesti vuosisopimuksia. Tuotantohäiriöriskien pienentämiseksi raaka-ainetoimittajilta edelly-

tetään, että Uponorin käyttämiä raaka-aineita valmistetaan vähintään kahdessa eri tuotantoyksikössä. Vaihtoehtoisesti raaka-aineille on valittu useampia toimittajia.

Uponorin tavoitteena on pitää omat raaka-ainevarastonsa ja niihin liittyvä hintariskinsä mahdollisimman alhaisella tasolla, jolloin raaka-aineiden toimittajat ensisijaisesti vastaavat raaka-aineiden varastoinnista sekä niiden saatavuudesta sovitun mukaisesti.

Vastuu-, omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytymisriskit

Konsernin vahinkoriskien hallinnan tavoitteena on suojautua vakuutettavissa olevilta vahinkoriskeiltä niin, että yhtiön toiminnan jatkuvuus on kaikissa tilanteissa turvattu. Toiminta perustuu yhteistyössä vakuutusalan asiantuntijoiden kanssa säännöllisesti tehtäviin riskianalyysihin, joiden avulla mahdolliset ei-kaupalliset riskitekijät määritetään, kartoitetaan ja ennaltaehkäistään. Riskikartoitusten perusteella päätetään mahdollisista kehitystoimenpiteistä ja niiden laajuudesta.

Konsernin vastuu-, omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytysvakuutuksia koordinoidaan konsernitaseisten vakuutusohjelmien puitteissa. Vakuutusohjelmien kattavuus varmistetaan kalenterivuositain ennen vakuutuskauden päättymistä. Samassa yhteydessä vahvistetaan vakuutuslajikohtaiset omavastuuosuudet tavoitteena suoritettavien vakuutusmaksujen ja Uponorin oman riskinkantokyvyn välisen suhteen optimointi.

Mainittujen vakuutusohjelmien lisäksi yhtiön kuljetuksiin sekä omaisuusrikosvahinkoihin liittyvät riskit vakuutetaan erillisillä konsernin kattavilla vakuutusohjelmilla.



Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2002 oli Uponorissa muutoksen aikaa. Vuonna 2001 hyväksytyn uuden strategian toteuttamiseksi käynnistettiin mittavia hankkeita, joilla konsernin järjestelmä- ja palvelutarjontaa, toimintamallia ja rakennetta kehitetään.

Markkinat

Rakennusalan kysyntä Uponorin päämarkkinoilla EU:ssa ja Yhdysvalloissa heikkeni jonkin verran vuodesta 2001 heijastaen maailmantalouden yleisiä epävarmoja näkymiä.

Vuonna 2000 alkanut asuinrakennuslupien määrän lasku Saksassa jatkui myös päättyneenä vuonna. Valmistuneiden asuinrakennusten määrä on pudonnut neljän vuoden takaisesta tasosta yli 40 prosenttia.

Pohjoismaissa markkinat säilyivät kokonaisuutena lähes ennallaan ja asuinrakennuslupien määrä oli hienoisessa nousussa. Myös Brittein saarilla aloitettujen asuinrakennuskohteiden määrä kohosi edellisvuoteen verrattuna.

Korjausrakentaminen kasvoi edelleen EU:n alueella ja ylitti ensimmäisen kerran uudisrakentamisen

määrän korvaten näin uudisrakentamisen kysynnän heikkoa tasoa.

Pohjois-Amerikan rakennusmarkkinoiden hyvä kysyntä jatkui edelleen. Aloitettujen asuinrakennusten määrä saavutti korkeimman arvonsa 15 vuoteen. Edellisvuoteen verrattuna aloituksia oli yli kuusi prosenttia enemmän.

Kunnallistekniikan tuotteiden kysyntä laski Uponorin tuotealueilla edellisvuodesta sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto oli päättyneenä vuonna 1 137,2 milj. euroa (2001: 1 192,4 Me), joka on 4,6 % eli 55,2 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2001. Valuuttakurssimuutosten vaikutus liikevaihtoon oli -1,9 %. Liikevaihdon lasku johtui pääasiassa vuoden 2001 syksyyn saakka hyvänä jatkuneen laajakaistaverkkojen liiketoiminnan romahtamisesta, koneenrakennusliiketoiminnan vähäisyydestä sekä kaasuputkimarkkinoiden laskusta Yhdysvalloissa ja Argentiinassa.

Suurimmat markkina-alueet ja niiden osuus liikevaihdosta olivat seu-

raavat: Pohjois-Amerikka 23,8 (23,3) %, Saksa 16,6 (17,1) %, muu EU 17,5 (16,2) %, Skandinavia 12,5 (11,7) %, Iso-Britannia ja Irlanti 11,8 (11,5) %, muut maat 8,8 (11,4) sekä Suomi 9,0 (8,8) %.

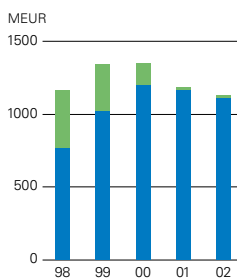
Tulos

Konsernin liikevoitto oli 114,2 (91,2) milj. euroa, joka on 25,2 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tulokseen sisältyy käyttöomaisuuden, erityisesti kiinteistöjen myynnistä saatuja liiketoiminnan muita tuottoja 35,6 (11,4) milj. euroa.

Konsernin voitto rahoituserien jälkeen kasvoi 34,2 % ja oli 100,7 (75,0) milj. euroa. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 100,7 (65,3) milj. euroa, eli 54,2 % enemmän kuin vuonna 2001. Verojen määrä oli 36,9 milj. euroa, johon sisältyy laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutosta 7,1 milj. euroa. Tilikauden voitto kasvoi 75,2 % ja oli 64,2 (36,6) milj. euroa.

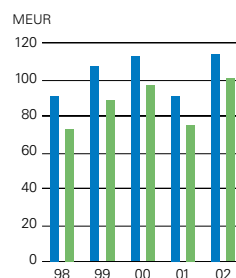
Vuonna 2001 yhtiöllä oli satunnaisia kuluja 9,7 milj. euroa, jotka syntyivät lähinnä sisäisen tehokkuuden kehittämisohjelmaan liittyneistä rakennejärjestelyistä. Myös vuonna 2002 on ollut kertaluonteisia kuluja

Liikevaihto



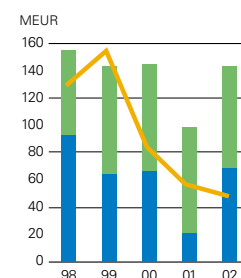
● Putkijärjestelmät
● Muut

Liikevoitto ja tulos ennen veroja



● Liikevoitto
● Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja*
* Ilman satunnaisia kuluja

Nettoinvestoinnit



● Divestoinnit
● Poistot
● Investoinnit

9,0 milj. euroa, jotka on kirjattu toiminnan normaaleiksi kuluiksi.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 13,5 (16,2) milj. euroa.

Oman pääoman tuotto oli 11,8 (8,2) % ja sijoitetun pääoman tuotto 14,8 (11,3) %.

Tulos osaketta kohti oli 1,72 (1,15) euroa ja oma pääoma osaketta kohti 14,58 (14,06) euroa.

Liiketoiminnan rahavirta kasvoi edellisvuodesta 124,8 (111,7) milj. euroon. Vuonna 2001 tilikauden tuloista, oman pääoman tuottoa ja osakekohtaista tulosta rasittivat edellisille tilikausille kohdistuneet 5,3 milj. euron verot.

Investoinnit ja rahoitus

Konsernin bruttoinvestointien määrä oli 45,0 (55,7) milj. euroa, eli 29,7 milj. euroa pienempi kuin poistot. Nettoinvestointien määrä oli -24,0 (34,9) milj. euroa. Investoinnit kohdistuivat uusiin tuotteisiin, tuottavuuden parantamiseen ja ylläpitoon.

Konsernin rahoitusasema vahvistui edelleen. Korolliset nettovelat laskivat 282,8 milj. eurosta 163,9 milj. euroon. Konsernin omavaraisuusaste nousi 58,9 (49,8) %:iin ja velkaantumistasaste laski 30 (53) %:iin.

Tutkimus ja kehitys

Kehitysorganisaation uudistamista jatkettiin tavoitteena luoda paremmat edellytykset suurempien ja uutta liiketoimintaa entistä nopeammin synnyttävien hankkeiden läpiviemiselle.

Konsernin T&K-menot olivat yhteensä 16,0 (16,9) milj. euroa eli 1,4 (1,4) % liikevaihdosta.

Tapahdumia

Housing Solutions Europe

Markkina-aseman vahvistamiseksi toteutettiin mittavia ohjelmia koko Euroopan alueella. Espanjassa investoitiin tuotannon laajentamiseen ja Italiassa tehostettiin markkinointia Uponor-merkin aseman vahvistamiseksi. Pohjoismaissa tuotiin markkinoille komposiittiputkijärjestelmä neljässä maassa yhtä aikaa.

Strategisesti tärkeillä alueilla Isossa-Britanniassa ja Virossa ostettiin paikalliset jälleenmyyjät myynnin ja markkinoinnin vahvistamiseksi. Englannista ostettiin elokuussa Unipipe-edustajana useita vuosia toiminut Flexipipe Ltd., nykyiseltä nimeltään Uponor Housing Solutions Ltd., joka vastaa liiketoimintaryhmän Ison-Britannian ja Irlannin liiketoiminnasta. Suomesta Uponor Oyj osti marraskuussa pääasiassa lattialämmitysjärjestelmiä myyvän Oy Insinööri-toimisto Nereus Ab:n osakekannan. Virolainen Osäühing 3E, joka ostettiin joulukuussa, on toiminut pitkään Wirsbo-järjestelmien edustajana Virossa ja Latviassa.

Toimintaa tehostettiin sulauttamalla pienempiä myyntiyhtiöitä toisiinsa ja keskittämällä tuotantoa suurempiin yksiköihin Saksassa, Espanjassa ja Portugalissa. Itävallassa ja Belgiassa erilliset järjestelmämerkit ja niiden myyntiorganisaatiot yhdistettiin. Heikkona jatkuvan kysynnän vuoksi koneenrakennusyksikössä käynnistettiin syksyllä laaja tehostamisohjelma.

Housing Solutions North America

Uponor toteutti Pohjois-Amerikassa useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät markkina-aseman vahvistamiseen edelleen. Kanta-asiakkaille kehitettiin muun muassa uusi markkinointiyhteistyötä ja erilaisia lisäarvopal-

veluja tarjoava ohjelma. Myös avaintoimittajille suunnattiin yhteistyöohjelma, jonka tavoitteena on parantaa toiminnan laatua ja vähentää kustannuksia.

Edistääkseen metalliosia sisältämätömiä järjestelmien käyttöä Uponor esitteli syksyllä Pohjois-Amerikan ensimmäisillä ISH-messuilla muovisen, venttiileillä varustetun jakotukin. Myös muiden muovikomponenttien tarjontaa laajennettiin.

Uponorin eristetyn putkijärjestelmän Ecoflexin oma myyntiverkosto Yhdysvalloissa käynnisti toimintansa vuoden alussa ja kasvatti myyntiä merkittävästi. AquaSafe-järjestelmän markkinoinnin painopiste suunnattiin viranomaisiin, jotta tämän yhdistetyn käyttövesi-sprinklerijärjestelmän käyttöönottoa rajoittaviin rakentamismääräyksiin saataisiin muutoksia.

Toiminnan tehostamiseksi jakelu- ja asiakaspalvelutoimintoja keskitettiin Minnesotaan, jonne avattiin uusi, nykyaikainen jakelukeskus. Samalla Illinois'n ja Kanadan Calgaryn jakelukeskukset suljettiin. Apple Val-leyn tehtaalta vapautuneita tiloja ollaan muuttamassa kasvavan tuotannon tarpeisiin.

Osana uutta merkkistrategiaa Uponor myi toukokuussa 50 prosentin osuutensa pienestä yhdysvaltalaisesta lattialämmitysjärjestelmiä markkinoivasta Stadler-Wiega LLC:stä sen toiselle omistajalle.

Syyskuussa Uponor allekirjoitti myynti- ja jakelusopimuksen meksikolaisen Industrias Unidas S.A:n kanssa PEX-käyttövesijärjestelmän markkinoinnista Meksikossa, missä Uponorilla on aiemmin ollut vain satunnaista myyntiä. Toimitukset käynnistyivät loppuvuonna.

Uponorin pyrkimyksenä on laajentaa PEX-putken käyttöaluetta Yhdysvalloissa niin, että se kattaa kaikki osavaltiot. Syksyn aikana PEX:in käytön salliminen eteni kahden, Uponorin kannalta tärkeän osavaltion, Kalifornian ja Minnesotan, rakentamismääräyksissä.

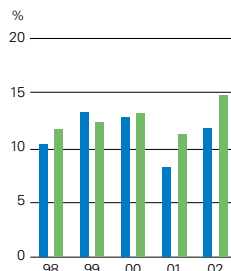
Infrastructure and Environment Europe

Uponor voitti Ranskassa kaksivuotisen sopimuksen sähköhitsausyhteiden toimituksista energiayhtiö Gaz de Francelle. Sopimuksen arvo on noin 3–4 miljoonaa euroa vuositasolla. Uponor nousi sopimuksen myötä GdF-konsernin suurimmaksi sähköhitsausyhteiden toimittajaksi.

Uponorin tytäryhtiö Radius Plastics Ltd. voitti Irlannissa kilpailun alueellisten laajakaistaverkkojen järjestelmätöimituksista. Toimitukset hankkeen ensimmäiseen osaan, jonka arvo on noin viisi miljoonaa euroa, käynnistyivät vuoden lopulla.

Isossa-Britanniassa esiteltiin uusi kunnallistekninen vesijohtojärjestelmä, joka on kehitetty saastuneelle maaperälle tehtäviin asennuksiin. Tuote perustuu Uponorin monikerrosputkiosaamiseen, ja se on täysin tiivis maaperästä tulevia hajua- ja makuhaittoja vastaan.

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto



● ROE, %
● ROI, %

Uusien tuotejärjestelmien, kuten pienpuhdistamojen ja maan sisällä olevien putkistojen kunnostukseen tarkoitettujen NoDig-järjestelmien myynti kehittyi suotuisasti.

Kiinteistöt-toimiala

Kiinteistömyynnit jatkuivat vilkkaana vuonna 2002. Yhteensä kauppvoja tehtiin noin 53,5 (20,0) miljoonan euron arvosta. Suurin kauppa oli Tampereen Kiinteistö Invest Oy:n osakkeiden myynti Varma-Sampolle.

Kiinteistötoimialan uudeksi johtajaksi nimitettiin 1.8. alkaen dipl.ins. Hannu Katajamäki edellisen johtajan siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen.

Muuta

Uponor käynnisti huhtikuussa kansainvälisen tietoliikenneverkkonsa uusimisen tehostaakseen yhteistyötä konsernin eri puolilla maailmaa toimivien yhtiöiden välillä. Uusi verkko on otettu asteittain käyttöön loppuvuoden aikana.

Syksyllä käynnistettiin myös uusi, kansainväliselle liikkeenjohdolle tarkoitettu koulutusohjelma, Uponor Leadership Programme, jonka tavoitteena on tukea yhtiön uuden strategian vaatimien valmiuksien

kehittämistä konsernissa. Ohjelman ensimmäinen, 25 avainhenkilöstä koostuva vuosikurssi päättyy syyskuun 2003. Ohjelma korvaa aiemman kansainvälisen koulutusohjelman, joka on ollut käytössä vuodesta -92.

Yhtiörakenteen kehittämiseksi suositettiin Uponor Pexep Oy, Karjaan Trikootehdas Oy ja Finla Kehräämö Oy emoyhtiöön 30.8.2002.

Henkilöstö

Konsernin henkilökunnan määrä laski päättyneenä vuonna 184 hengellä. Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 5 302 (5 486) työntekijää.

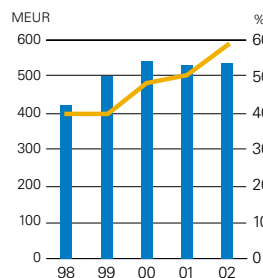
Henkilöstöstä työskenteli Saksassa 1 752 (33,0 %), Pohjois-Amerikassa 906 (17,1 %), Skandinaviassa 884 (16,7 %), Suomessa 501 (9,4 %), muualla EU:ssa 465 (8,8 %), Isossa-Britanniassa ja Irlannissa 487 (9,2 %) sekä muissa maissa 307 (5,8 %) henkeä.

Keskimääräinen henkilömäärä vuoden 2002 aikana oli 5 393 (5 723).

Hallinto ja tilintarkastus

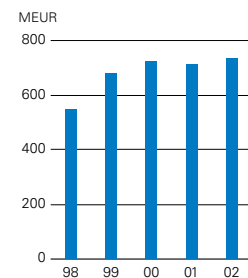
Uponor Oyj:n hallituksessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2002. Pekka Paasikivi toimi puheenjohtaja-

Oma pääoma ja omavaraisuusaste



● Oma pääoma, MEUR
● Omavaraisuusaste %

Osakkeen markkina-arvo, MEUR



jana, Hannu Kokkonen 1. varapuheenjohtajana ja Niilo Pellonmaa 2. varapuheenjohtajana. Muita jäseniä olivat Matti Niemi ja Horst Rahn.

Yhtiön tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Sixten Nyman.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma on 75 834 444,00 euroa. Osakkeita on yhteensä 37 917 222 kpl ja kunkin osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Kullakin osakkeella on yksi ääni.

Uponorin osakevaihto Helsingin Pörssissä vuonna 2002 oli 13 510 946 kappaletta, yhteensä 270,0 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuodenvaihteessa oli 19,48 euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 720,9 milj. euroa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 30,7 % (23,5 %).

Vuoden 2002 varsinainen yhtiökokous pidettiin 13. maaliskuuta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta ja luovuttamisesta sekä vaihtovelkakirjalainan ottamisesta, optio-oikeuksien antamisesta ja osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä. Valtuutukset ovat voimassa vuoden. Lisäksi yhtiökokous päätti osakepääoman alentamisesta 600 000 eurolla sekä yhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta siten, että siitä poistettiin osakkeenomistajan lunastusvelvollisuutta koskevat määräykset.

Yhtiökokoukselta saamansa omien osakkeiden hankintavaltuutuksen perusteella hallitus päätti 23. huhtikuuta hankkia enintään 1 300 000 kpl omia osakkeita käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskau-

poissa ja muissa teollisissa järjestelyissä, pääomarakenteen kehittämiseksi, investointien rahoittamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Katsauskauden alkaessa yhtiön hallussa oli aiempien valtuutusten perusteella hankittuja omia osakkeita 840 000 kpl, joista 300 000 mitätöitiin varsinaisen yhtiökokouksen tekemällä osakepääoman alentamispäätöksellä maaliskuussa.

Kauden aikana yhtiö osti Helsingin Pörssissä tehdyillä kaupoilla 371 000 omaa osaketta yhteensä 7,2 miljoonan euron hankintahintaan. Katsauskauden päättyessä yhtiön hallussa oli 911 000 omaa osaketta, yhteenlasketulta nimellisarlvoltaan 1 822 000 euroa. Omien osakkeiden suhteellinen osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 2,4 %. Omien osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistuksen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Osakeanti- ja omien osakkeiden luovutusvaltuutuksia ei ole käytetty tilikauden aikana.

Heinäkuun alussa yhtiö myi 5 070 arvo-osuuksiksi vaihtamatonta osaketta niiden omistajien lukuun. Myytyjen osakkeiden omistaja tai muu oikeudenhaltija on kymmenen vuoden ajan oikeutettu osakkeitaan vastaavaan osuuteen myyntituloista.

Vuoden 2002 aikana pidettiin yksi ylimääräinen yhtiökokous, joka kutsuttiin koolle vuoden 1999 optio-ohjelmaa koskevan puuttuvan kaupparekisterimerkinnän johdosta. Ylimääräinen yhtiökokous 3.9.1999 valtuutti hallituksen myöntämään osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen konsernin avain-

henkilöille ja yhtiön kokonaan omistamalle tytäryhtiölle 400 000 A- ja 400 000 B-optiota osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Ylimääräinen yhtiökokous 31.10.2002 hyväksyi kyseisen optio-ohjelman uudelleen ja hallitus vahvisti ohjelman perusteella myöntämiensä optio-oikeuksien voimassaolon. Optio-ohjelma merkittiin uudelleen kaupparekisteriin 1.11.2002. Osakkeiden merkintäaika alkoi samana päivänä ja päättyy optio-oikeuksien alkuperäisten ehtojen mukaisesti 31.8.2004.

Optio-ohjelman perusteella on myönnetty 50 avainhenkilölle kaikkiaan 560 000 optiota, jotka oikeuttavat merkitsemään yhtä monta yhtiön nimellisarlvoltaan 2 euron osaketta. Yhtiön osakkeiden lukumäärä voi optio-oikeuksiin perustuvien osakemerkintöjen seurauksena nousta enintään 560 000 osakkeella ja osakepääoma enintään 1 120 000 eurolla. Osakkeet on maksettava merkittäessä. Osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa ne on merkitty; muut osakeoikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

A-option merkintähinta määräytyy yhtiön osakkeen vaihdolla painotetusta elokuun 1999 keskimuunnasta Helsingin Pörssissä ja B-option merkintähinta vastaavasta elokuun 2000 keskimuunnasta, joihin kumpaankin lisätään 15 %. Merkintähinnasta vähennetään sen määräytymisjakson jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettujen osinkojen määrä. Osinko katsotaan jaetuksi kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Vuoden 2002 lopussa A-option merkintähinta oli 16,96 euroa ja B-option 21,25 euroa. Optioiden perusteella ei ole merkitty yhtiön osakkeita.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Tammikuussa julkistettiin konsernin toimitusjohtajan Jarmo Rytilahden päätös siirtyä johtajasopimuksensa mukaisesti eläkkeelle täyttäessään 60 vuotta syksyllä 2004. Rytिलाhti on ollut Uponor Oyj:n palveluksessa 20 vuotta toimien aluksi 8 vuotta varatoimitusjohtajana sekä viimeiset 12 vuotta konsernin toimitusjohtajana.

Ruotsin markkinatuomioistuimien säilytti 24.1.2003 antamassaan päätöksessä ennallaan Tukholman käräjäoikeuden 18.12.2001 langettaman tuomion kilpailulain vastaisesta kilpailua rajoittavasta yhteistyöstä vuo-

sina 1993-1995. Tuomion sai tuolloin Uponorin ruotsalaisen tytäryhtiön lisäksi kaksi muuta yhtiötä.

Uponorin seuraamusmaksun suuruus on 8 miljoonaa kruunua (noin 840 000 euroa).

Näkymät

Maailmantalouden kehitysnäkymissä on monia epävarmuustekijöitä, jotka voivat heijastua myös rakennusmarkkinoiden kehitykseen.

Euroopan suurimmalla markkina-alueella Saksassa asuinrakennusmarkkinat ovat laskeneet usean vuoden ajan, eikä käännettä parempaan ole näkyvissä vuonna 2003. Toisaalta Pohjoismaissa, Brittein saarilla ja

Etelä-Euroopassa markkinanäkymät ovat tyydyttävät.

Koko EU:n alueella asuntojen korjausrakentamisen ennustetaan kasvavan selvästi.

Yhdysvalloissa asuinrakentamisen arvioidaan alhaisen korkotason ansiosta jatkuvan hyvällä tasolla.

Markkinoiden kehitys Keski-Euroopassa edellyttää yhtiöltä rakenne-
muutoksia, joista aiheutuu kertaluonteisia kuluja vuonna 2003.

Ilman näitä Uponorin ydinliiketoiminnan kannattavuuden odotetaan paranevan vuoden 2002 tasosta, ellei kysyntätekijöissä muuten tapahdu merkittävää muutosta.

Liiketoimintaryhmät 2002 -2001

Liikevaihto	2002		2001	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, %
Putkijärjestelmät	1 112,9	97,8	1 165,7	-4,5
Kiinteistöt	23,7	2,1	25,6	-7,4
Muut/sisäinen liikevaihto	0,6	0,1	1,1	-45,5
Uponor-konserni	1 137,2	100,0	1 192,4	-4,6

Liikevoitto	2002		2001	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, MEUR
Putkijärjestelmät	83,9	73,5	76,2	7,7
Kiinteistöt	30,9	27,1	20,3	10,6
Muut/eliminoinnit	-0,6	-0,6	-5,3	4,7
Uponor-konserni	114,2	100,0	91,2	23,0

Investoinnit	2002		2001	
	MEUR	Osuus, %	MEUR	Muutos, MEUR
Putkijärjestelmät	43,1	95,8	50,9	-7,8
Kiinteistöt	1,4	3,1	4,5	-3,1
Muut/eliminoinnit	0,5	1,1	0,3	0,2
Uponor-konserni	45,0	100,0	55,7	-10,7

Henkilöstö 31.12.	2002		2001	
	Määrä	Osuus, %	Määrä	Muutos, %
Putkijärjestelmät	5 239	98,8	5 416	-3,3
Kiinteistöt	36	0,7	41	-12,2
Muut	27	0,5	29	-6,9
Uponor-konserni	5 302	100,0	5 486	-22,4

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus, keskiarvo}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{ vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}} \times 100$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} \pm \text{ vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta - verot}}{\text{Tilikauden osakeantioikaistu keskimääräinen osakemäärä}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}} \times 100$
Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$
Osakevaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeiden euromääräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$

Konsernin taloudellisia tunnuslukuja

	2002	2001	2000	1999	1998
Konsernitulos, MEUR					
Liikevaihto	1 137,2	1 192,4	1 355,6	1 346,8	1 165,5
Toiminnan kulut	984,0	1 035,3	1 174,9	1 175,5	1 037,6
Poistot suunnitelman mukaan	74,7	78,2	78,4	79,4	62,5
Liiketoiminnan muut tuotot	35,7	12,3	10,4	15,5	25,6
Liikevoitto	114,2	91,2	112,7	107,4	91,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-13,5	-16,2	-15,9	-18,7	-18,2
Tulos rahoituserien jälkeen	100,7	75,0	96,8	88,7	72,8
Satunnaiset tuotot ja kulut	-	-9,7	9,0	22,3	28,1
Tulos ennen varauksia ja veroja	100,7	65,3	105,8	111,0	100,9
Kirjanpidon tulos	64,2	36,6	77,4	76,3	68,4
Konsernitase, MEUR					
Pysyvät vastaavat	455,8	534,6	556,3	637,1	589,8
Konserniliikearvo	91,2	101,7	111,9	122,3	61,8
Vaihto-omaisuus	166,5	173,0	187,6	211,5	194,1
Rahat ja talletukset	6,3	31,1	28,6	57,3	38,1
Muu rahoitusomaisuus	207,0	232,6	246,0	238,7	170,6
Sidottu oma pääoma	179,2	181,6	181,9	184,5	179,5
Vapaa oma pääoma	360,9	344,0	354,6	310,4	237,0
Vähemmistöosuus	5,4	8,4	8,0	9,1	5,7
Pakolliset varaukset	11,4	12,1	14,9	16,8	15,2
Pitkäaikaiset korolliset velat	100,2	191,7	243,3	365,5	306,9
Lyhytaikaiset korolliset velat	70,0	122,2	96,0	116,5	88,2
Korottomat velat	199,7	213,0	231,7	264,1	221,9
Taseen loppusumma	926,8	1 073,0	1 130,4	1 266,9	1 054,4
Muita tunnuslukuja					
Liikevoitto, %	10,0	7,6	8,3	8,0	7,8
Tulos rahoituserien jälkeen, %	8,9	6,3	7,1	6,6	6,3
Tulos ennen varauksia ja veroja, %	8,9	5,5	7,8	8,2	8,7
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,8	8,2	12,8	13,3	10,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,8	11,3	13,2	12,4	11,7
Omavaraisuusaste, %	58,9	49,8	48,3	39,9	40,1
Velkaantumisaste, %	30	53	57	84	85
Korolliset nettovelat, MEUR	163,9	282,8	310,7	424,7	357,0
- % liikevaihdosta	14,4	23,7	22,9	31,5	30,6
Liikevaihdon muutos, %	-4,6	-12,0	0,7	15,6	-5,3
Vienti Suomesta, MEUR	20,6	21,0	49,4	103,1	95,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, MEUR	1 043,4	1 070,5	1 156,8	1 125,4	898,2
Ulkomaantoiminta yhteensä, MEUR	1 047,6	1 075,1	1 188,1	1 146,9	909,2
Ulkomaantoiminnan osuus, %	92,1	90,2	87,6	85,2	78,0
Henkilöstö 31.12.	5 302	5 486	5 899	7 307	6 756
Henkilöstö keskimäärin	5 393	5 723	6 513	7 451	6 723
Investoinnit, MEUR	45,0	55,7	83,6	154,3	128,9
- % liikevaihdosta	4,0	4,7	6,2	11,5	11,1

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2002	2001	2000	1999	1998
Osakepääoma, MEUR	75,8	76,4	77,4	77,4	65,4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	37 917	38 217	38 717	38 717	37 735
Osakemäärä osakeantioikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	37 006	37 377	38 237	38 532	37 735
- keskimäärin	37 269	37 829	38 521	38 075	38 655
Osakkeiden nimellisarvo, EUR	2,00	2,00	2,00	2,00	1,68
Oikaistu oma pääoma, MEUR	545,5	534	544,5	504,1	422,2
Osakevaihto, MEUR	270,0	184,4	203,4	363	325,8
Osakevaihto, 1 000 kpl	13 511	10 621	10 860	22 865	19 558
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	36,3	28,1	28,2	60,1	50,6
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	720,9	716,6	725,9	681,5	550,2
Oikaistu tulos per osake (optiovaimennettu), EUR	1,72	1,15	1,74	1,58	1,09
Oma pääoma per osake, EUR	14,58	14,06	14,03	12,85	10,71
Osinko, MEUR	55,5	29,9	30,6	25,8	22,2
Osinko per osake, EUR	*) 1,50	0,80	0,80	0,67	0,59
Efektiiivinen osinkotuotto, %	7,7	4,3	4,3	3,8	4,0
Osinko per tulos, %	87,2	69,6	46,0	42,3	53,8
PE-luku	11,3	16,3	10,8	11,1	13,3
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, EUR					
- ylin	24,85	19,30	21,00	17,83	20,52
- alin	16,51	14,30	15,80	12,28	11,27
- keskimäärin	19,98	17,36	18,73	15,88	16,65

*) hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 31.

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Osakeannit	2002	2001	2000	1999	1998
Suunnatut annit, MEUR	-	-	-	0,7	0,1
- emissiovoitto	-	-	-	2,5	0,6
Merkintähinta, EUR	-	-	-	8,9	8,9

Tietoja osakkeenomistajista ja osakkeista

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2002

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	10 658 820	28,1
Julkiset yritykset	8 134	0,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 598 328	17,4
Julkisyhteisöt	5 776 219	15,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 031 259	2,7
Kotitaloudet	2 191 606	5,8
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	11 652 335	30,7
Muut (yhteistili, odotusluettelo)	521	0,0
	37 917 222	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2002

Osakemäärä, kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakas- määrä	Osuus osakkeista, %
1 – 100	50 509	0,1	751	23,4
101 – 1 000	704 190	1,9	1 680	52,3
1 001 – 10 000	1 881 450	5,0	631	19,7
10 001 –	35 281 073	93,0	147	4,6
	37 917 222	100,0	3 209	100,0

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänten enimmäismäärä on 31.12.2002 tilanteen mukaan 37 006 222 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli 911 000 omaa osaketta, jotka vastaavat yhtä monta ääntä.

Yhtiön myöntämien optio-oikeuksien perusteella yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta enintään 560 000 osakkeella ja osakepääoma 1 120 000 eurolla. Yhtiö ei ole laskenut liikkeelle vaihtovelkakirja- tai optiolainoja, joiden perusteella voitaisiin merkitä yhtiön osakkeita.

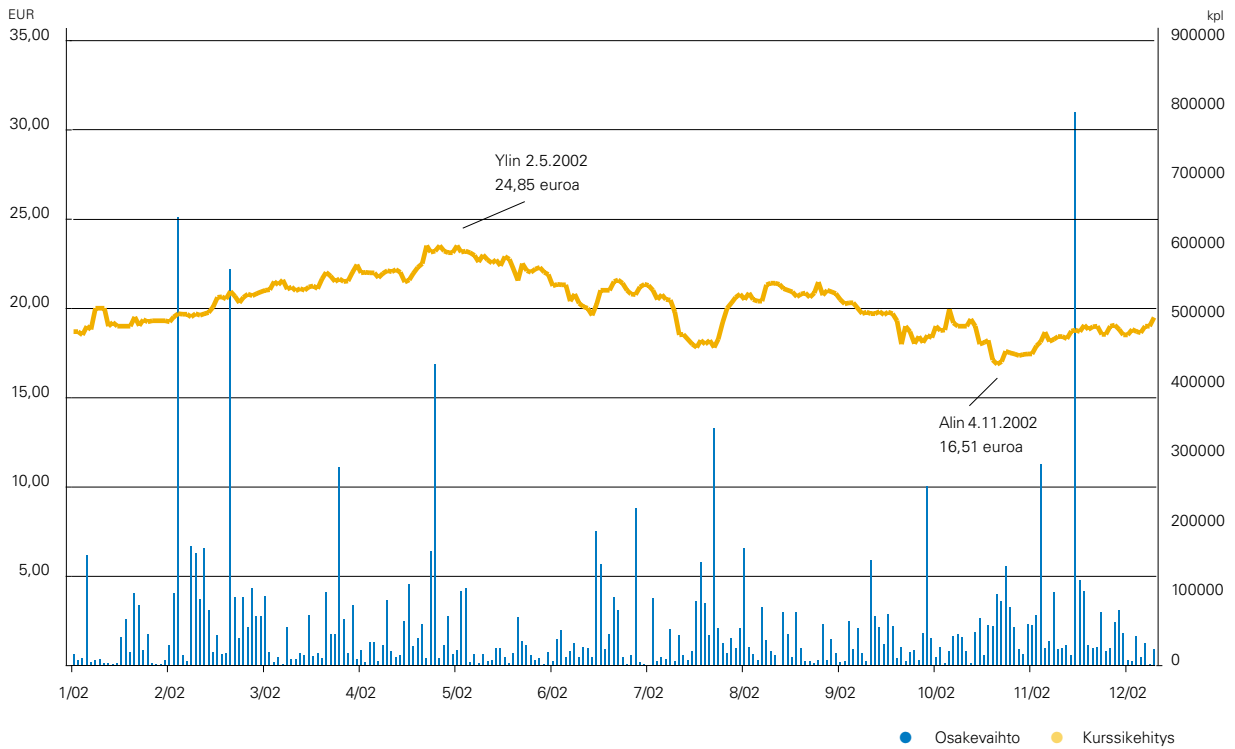
Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistavat yhteensä 235 343 yhtiön osaketta. Lisäksi heille myönnetyt optio-oikeudet vastaavat 15 %:a Uponor Oyj:n liikkeellelaskemien optio-oikeuksien kokonaismäärästä. Näiden optio-oikeuksien nojalla voidaan merkitä yhteensä enintään 84 000 osaketta, mikä vastaa 0,23 %:a osakkeiden kokonais- ja äänimäärästä 31.12.2002.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2002

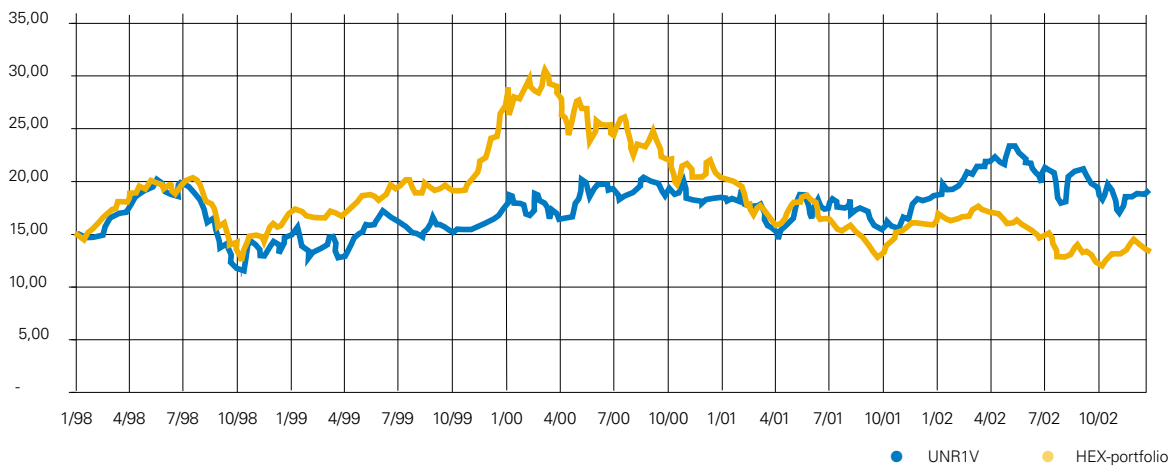
Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	2 804 985	7,4	7,6
Oras Marketing Oy	2 385 963	6,3	6,4
Oras Administration Oy	2 382 564	6,3	6,4
Oras Technology Oy	2 378 963	6,3	6,4
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	2 084 052	5,5	5,6
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 368 700	3,6	3,7
Oras Oy	1 058 400	2,8	2,9
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	733 000	1,9	2,0
Odin-rahastot			
Odin Norden	540 400	1,4	1,5
Odin Finland	148 400	0,4	0,4
	<u>688 800</u>	<u>1,8</u>	<u>1,9</u>
Keskinäinen vakuutusyhtiö Tapiola	597 500	1,6	1,6
Muut	20 523 295	54,1	55,5
	<u>37 006 222</u>	<u>97,6</u>	<u>100,0</u>
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	911 000	2,4	-
Yhteensä	<u>37 917 222</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>
Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2002			
Nordea Pankki Suomi Oyj	9 336 757	24,6	25,2
Skandinaviska Enskilda Banken AB (Publ.)	872 390	2,3	2,4
Svenska Handelsbanken filialkontoret i Finland	224 194	0,6	0,6
Muut	109 278	0,3	0,3
	<u>10 542 619</u>	<u>27,8</u>	<u>28,5</u>

Kurssikehitys ja osakevaihto

UNR1V: Kurssikehitys ja osakevaihto vuonna 2002



Uponorin osakkeen ja HEX-portfolion kehitys 1998-2002



Tuloslaskelma

	Liite	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
		2002	2001	2002	2001
Liikevaihto		1 137,2	1 192,4	3,4	4,2
Hankinnan ja valmistuksen kulut		805,5	869,0	1,3	1,5
Bruttokate		331,7	323,4	2,1	2,7
Markkinointikulut		167,3	160,7	-	-
Hallintokulut		58,9	55,4	9,3	6,7
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.	35,7	12,3	11,2	5,7
Liiketoiminnan muut kulut		16,0	16,9	3,7	-
Konserniliikearvon poisto		11,0	11,5	-	-
Kulut		217,5	232,2	1,8	1,0
Liikevoitto		114,2	91,2	0,3	1,7
Rahoituskulut ja -tuotot	1.5.	-13,5	-16,2	45,3	49,7
Voitto ennen satunnaiseriä		100,7	75,0	45,6	51,4
Satunnaiset tuotot ja kulut	1.6.	-	-9,7	25,8	13,7
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100,7	65,3	71,4	65,1
Tilinpäätössiirrot				1,0	0,5
Tuloverot	1.7.	36,9	28,1	9,0	9,0
Vähemmistöosuus		-0,4	0,6	-	-
Tilikauden voitto		64,2	36,6	63,4	56,6

Tase

	Liite	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
		31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		7,9	8,2	-	-
Liikearvo		3,4	4,0	-	-
Konserniliikearvo		91,2	101,7	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot		0,3	0,9	0,8	1,1
		102,8	114,8	0,8	1,1
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		58,7	62,1	2,3	2,7
Rakennukset ja rakennelmat		192,6	215,0	11,9	14,6
Koneet ja kalusto		159,4	178,3	0,8	0,8
Muut aineelliset hyödykkeet		8,4	10,7	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		13,5	20,5	-	-
Aineelliset hyödykkeet	2.1.	432,6	486,6	15,0	18,1
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset					
Konserniyhtiöosakkeet	3.1.	-	-	285,9	287,6
Osakkuusyhtiöosakkeet	3.2.	2,4	23,3	-	0,4
Muut osakkeet ja osuudet		8,0	9,2	3,7	4,3
Muut sijoitukset		1,2	2,4	252,8	253,9
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	2.1., 2.2.	11,6	34,9	542,4	546,2
Pysyvät vastaavat yhteensä		547,0	636,3	558,2	565,4
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		28,4	29,8	-	-
Valmiit tuotteet / tavarat		137,6	141,7	-	-
Ennakkomaksut		0,5	1,5	-	-
Vaihto-omaisuus		166,5	173,0	-	-
Saamiset					
Myyntisaamiset		139,4	152,4	0,5	1,2
Lainasaamiset		11,3	11,0	32,8	35,9
Siirtosaamiset	2.4.	34,7	37,4	1,9	1,2
Laskennallinen verosaaminen	2.14.	18,9	22,7	0,1	0,1
Muut saamiset		2,7	9,1	46,0	59,3
Saamiset	2.3.	207,0	232,6	81,3	97,7
Rahoitusomaisuus					
Rahat ja pankkisaamiset		6,3	31,1	0,4	13,2
Rahoitusomaisuus		6,3	31,1	0,4	13,2
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		379,8	436,7	81,7	110,9
Vastaavaa		926,8	1 073,0	639,9	676,3

Tase

	Liite	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
		31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
Vastattavaa					
Oma pääoma					
Sidottu oma pääoma					
Osakepääoma		75,8	76,4	75,8	76,4
Muu sidottu oma pääoma		103,4	105,2	111,8	111,2
Sidottu oma pääoma		179,2	181,6	187,6	187,6
Vapaa oma pääoma					
Voittovarot		296,7	307,4	282,0	262,5
Tilikauden tulos		64,2	36,6	63,4	56,6
Vapaa oma pääoma		360,9	344,0	345,4	319,1
Oma pääoma yhteensä	2.5.	540,1	525,6	533,0	506,7
Vähemmistöosuus		5,4	8,4	-	-
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2.6.	-	-	3,4	4,0
Pakolliset varaukset		11,4	12,1	0,5	0,5
Vieras pääoma					
Pitkäaikaiset velat					
Joukkovelkakirjalainat		26,0	26,0	26,0	26,0
Lainat rahoituslaitoksilta		33,8	121,1	16,7	45,4
Eläkelainat		13,9	17,6	8,8	13,1
Muut pitkäaikaiset velat		27,4	28,0	-	-
Pitkäaikaiset velat	2.7., 2.8.	101,1	192,7	51,5	84,5
Laskennallinen verovelka	2.14.	41,5	39,0	-	-
Lyhytaikaiset velat					
Lainojen vuosilyhennys		16,4	28,8	4,3	17,2
Saadut ennakot		4,9	0,8	0,0	0,0
Ostovelat		72,6	78,0	0,7	0,5
Siirtovelat	2.10.	82,4	88,9	2,6	5,9
Muut lyhytaikaiset velat		51,0	98,7	43,9	57,0
Lyhytaikaiset velat	2.9.	227,3	295,2	51,5	80,6
Vieras pääoma yhteensä		369,9	526,9	103,0	165,1
Vastattavaa		926,8	1 073,0	639,9	676,3

Rahoituslaskelma

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	1.1. - 31.12.2002	1.1. - 31.12.2001	1.1. - 31.12.2002	1.1. - 31.12.2001
	MEUR		MEUR	
Liiketoiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Tilikauden tulos	64,2	36,6	63,4	56,6
Poistot	74,7	78,2	1,3	1,4
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-35,3	-11,4	-10,2	-5,1
Rahavirran oikaisuerät	7,1	1,8	-1,0	-0,5
Konserniavustukset	-	-	-25,8	-15,2
Tulorahoitus	110,7	105,2	27,7	37,2
Käyttöpääoman muutos				
Saamiset	10,9	13,4	16,5	-9,3
Vaihto-omaisuus	-1,6	14,6	-	-
Korottomat velat	4,8	-21,5	-2,9	0,9
Käyttöpääoman muutos	14,1	6,5	13,6	-8,4
Liiketoiminnan rahavirta	124,8	111,7	41,3	28,8
Investointien rahavirta				
Osakehankinnat	-2,6	-1,6		
Osakemyynnit	30,9	0,0		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-42,4	-54,1	-8,0	-11,5
Käyttöomaisuuden myyntituotot	38,1	20,8	23,0	17,5
Investointien rahavirta	24,0	-34,9	15,0	6,0
Rahavirta ennen rahoitusta	148,8	76,8	56,3	34,8
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten saamisten muutos	1,1	0,1	1,2	-23,7
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-85,6	-54,9	-45,9	-15,4
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-49,2	24,0	-13,1	36,3
Osakeanti	-	-	-	-
Osingonjako	-29,9	-30,5	-29,9	-30,5
Osingot vähemmistölle	-2,0	-	-	-
Omien osakkeiden rahavirta	-7,2	-15,1	-7,2	-15,1
Konserniavustukset	-	-	25,8	15,2
Rahoituksen rahavirta	-172,8	-76,4	-69,1	-33,2
Rahavarojen valuuttakurssiero	-0,8	2,1	-	-
Rahavarojen muutos	-24,8	2,5	-12,8	1,6
Likvidit varat 1.1.	31,1	28,6	13,2	11,6
Likvidit varat 31.12.	6,3	31,1	0,4	13,2
Muutos taseen mukaan	-24,8	2,5	-12,8	1,6

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Uponor-konsernin tilinpäätös on laadittu Suomen vuoden 1997 kirjanpitolainsäädännön mukaan, joka perustuu Euroopan yhteisön neljänteen ja seitsemänteen direktiiviin. Laskentakäytännössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia edellisvuoteen verrattuna.

Konsernitilinpäätöksen laadintamenetelmä

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kanssa yli puolet äänivallasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan hankinta- tai perustamishetkestä lähtien. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa myyntihetkeen saakka.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat on eliminoitu. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnan ja tytäryhtiöiden hankintahetken nettovarallisuuden välinen erotus esitetään konserniaktiivana, josta osa on kohdistettu hankitulle käyttöomaisuudelle, mikäli sen käypä arvo olennaisesti ylittää kirjarvon, ja ylijäävä, kohdistamaton osa esitetään konsernilikearvona, joka poistetaan arvioituna vaikutusaikanaan, enintään 20 vuodessa. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Osakkuusyhtiöillä tarkoitetaan yhtiöitä, joista konsernin omistusosuus on 20–50 % ja joissa konserni käyttää vaikutusvaltaa. Osakkuusyhtiöt on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Olennaiset laskentakäytännön erot Uponor-konsernin ja osakkuusyhtiöiden välillä on eliminoitu ennen yhdistelyä pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Valuuttamääräiset erät

Kukin yhtiö muuntaa omissa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat tapahtumapäivän valuuttakursseja käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina ja rahoituksen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa. Johdannaispimuksilla suojatut saamiset ja velat esitetään taseessa sopimuksen mukaiseen kurssiin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen.

Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään vapaan oman pääoman lisäyksenä ja vähennyksenä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on konsernitilinpäätöksessä käsitelty muuntoerona. Olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tulotetaan tuloslaskelman kurssieroissa.

Liikevaihto

Liikevaihto käsittää toimitettujen tuotteiden ja palvelujen myynnin, josta on vähennetty välilliset verot, myönnetty alennukset sekä kurssierot.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat varsinaisen liiketoiminnan kannalta poikkeuksellisista eristä, kuten tehtaiden lakkauttamisesta ja toiminnan uudelleenjärjestelystä aiheutuneista kertaluonteisista menoista sekä kokonaisten liiketoimintojen myynneistä syntyneistä tuotoista ja kuluista. Laskentakäytännön muutoksista johtuvat erät esitetään satunnaisina tuottoina tai kuluina.

Liiketoimintaan liittyvät, luonteeltaan toistuvat tuotot ja kulut, esimerkiksi käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, esitetään muina liiketoiminnan tuottoina ja kuluina.

Verot

Konsernituloslaskelman verot sisältävät kunkin yhtiön verotettavaan tulokseen perustuvat välittömät verot, jotka on laskettu paikallisten verosäännösten mukaan, sekä väliaikaisista eroista syntyvän laskennallisten verosaamisten tai -velkojen muutoksen. Lisäksi yhdistelytoimenpiteistä syntyvä laskennallisten verosaamisten tai -velkojen muutos esitetään konsernituloslaskelman veroissa. Konsernitilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä on jaettu laskennallisen verovelan ja oman pääoman osuuteen.

Eläkejärjestelyt

Eläke-eduista aiheutuvat kustannukset kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut. Konserniyhtiöiden eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Näiden järjestelyjen kulut kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus esitetään taseessa suunnitelman mukaisena jäänösarvona. Suunnitelman mukaiset jäänösarvot on laskettu vähentämällä alkuperäisestä hankintamenosta kumulatiiviset poistot.

Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu käytössä olevan käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun pitoajan mukaan. Ohjeelliset pitoajat ovat eri käyttöomaisuusryhmissä seuraavat:

	vuotta
Rakennukset	25 - 50
Koneet ja laitteet	5 - 20
Konttori- ja myymäläkalusto	5 - 10
Kuljetusvälineet	5 - 7
Pitkävaikutteiset menot	5 - 10
Liikearvo	5 - 10
Konsernilikearvo	10 - 20

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Todennäköinen luovutushinta on vaihto-omaisuushyödykkeestä myytäessä saatava hinta vähennettynä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu sisältää osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma on laadittu siten, että käyttöpääoman muutos ja rahoitustoimintaan kuuluvien tase-erien muutokset on laskettu vuoden keskimääräisillä valuuttakursseilla ja ne sisältävät ainoastaan vuoden lopussa konsernissa mukana olevat yhtiöt.

Johdannaispimuksot

Konserniyhtiöt käyttävät johdannaispimuksia vähentääkseen korko-, valuutta- tai raaka-aineiden hintariskejä. Konserni ei käytä johdannaispimuksia spekulatiiviseen kaupankäyntiin. Rahoitukseen liittyvien ostettujen ja myytyjen optioiden preemiot kirjataan vaikutusaikanaan tuloslaskelmassa rahoituskulujen ryhmään.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on ollut tilikauden ja vertailutilikauden aikana hallussaan omia osakkeita. Ne on eliminoitu emoyhtiön ja konsernin omasta pääomasta ja niillä ei ole ollut tasearvoa. Tunnuslukulaskennassa omat osakkeet on eliminoitu.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tuloslaskelman liitetiedot, MEUR	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
1.1. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	35,3	11,4	10,2	5,1
Palvelutuotot	-	-	-	-
Saadut korvaukset	-	-	-	-
Sivutuotemyynti	-	-	-	-
Rojalit	0,3	-	0,3	0,6
Kiinteistötuotot	-	-	-	-
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,9	-	-
Muut	-	-	0,7	0,0
	35,7	12,3	11,2	5,7
1.2. Henkilöstökulut				
Palkat ja luontaisedut	150,8	141,3	2,0	1,8
Eläkekulut	8,9	7,2	0,3	0,1
Muut henkilöstökulut	28,6	26,1	0,2	0,2
	188,3	174,6	2,5	2,1
Toimitusjohtajille ja hallituksen jäsenille maksetut palkat ja palkkiot				
Palkat ja palkkiot	6,3	5,4	0,5	0,4
Osapalkkiot	0,8	0,8	0,1	0,0
	7,1	6,2	0,6	0,4
1.3. Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	2,8	3,0	-	-
Liikearvo	0,6	0,8	-	-
Konserniliikearvo	11,0	11,5	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	0,1	0,4	0,5	0,5
Maa- ja vesialueet	1,5	1,5	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	9,5	10,2	0,6	0,6
Koneet ja kalusto	45,3	46,8	0,2	0,3
Muut aineelliset hyödykkeet	3,9	4,0	-	-
	74,7	78,2	1,3	1,4
1.4. Toimintokohtaiset poistot				
Hankinta ja valmistus	51,1	54,0	0,6	0,7
Myynti	6,8	6,7	-	-
Hallinto	4,7	4,8	0,7	0,7
Muut	1,1	1,2	-	-
Konserniliikearvo	11,0	11,5	-	-
	74,7	78,2	1,3	1,4

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
1.5. Rahoituskulut ja -tuotot				
Osinkotuotot				
- Konserniyhtiöt	-	-	43,6	39,1
- Muut	0,8	1,1	1,2	1,1
Rahoitustuotot				
- Konserniyhtiöt	-	-	13,5	16,5
- Osakkuusyhtiöt	0,5	0,5	-	-
- Muut	2,8	3,0	1,0	1,5
	4,1	4,6	59,3	58,2
Korko- ja rahoituskulut				
- Konserniyhtiöt	-	-	1,2	0,5
- Muut	15,1	22,1	6,3	7,9
Kurssierot				
- Toteutuneet	-1,8	-0,4	0,6	-1,0
- Toteutumattomat	-0,7	1,7	-7,1	0,9
	17,6	20,8	14,0	8,5
Nettorahoituskulut	-13,5	-16,2	45,3	49,7
1.6. Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-	-	-	-
Laskentakäytännön muutos	-	-	-	-
Konserniavustukset	-	-	25,8	15,2
Muut	-	0,7	-	-
	-	0,7	25,8	15,2
Satunnaiset kulut				
Kertapoistot	-	2,7	-	-
Laskentakäytännön muutos	-	-	-	-
Lopetuskulut	-	6,8	-	-
Muut	-	0,9	-	1,5
	-	10,4	-	1,5
1.7. Verot				
Tilikaudelta	29,0	23,9	8,2	7,5
Edellisiltä kausilta	0,8	5,3	0,8	1,6
Satunnaisista eristä	-	-2,8	-	-
Laskennallisen verovelan muutos	7,1	1,7	-	-0,1
	36,9	28,1	9,0	9,0

Tilinpäätöksen liitetiedot

2. Taseen liitetiedot, MEUR

2.1. Käyttöomaisuus

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset
Uponor Oyj								
Hankintameno 1.1.	0,2	4,1	2,3	30,8	5,8	2,0	-	292,3
Rakennemuutokset	-	-	-	1,9	2,6	-	-	-
Lisäykset	-	0,2	-	-	0,3	-	-	5,6
Vähennykset	-	-	-0,4	-3,6	-0,5	-	-	-8,3
Hankintameno 31.12.	0,2	4,3	1,9	29,1	8,2	2,0	-	289,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,2	3,0	-	16,5	5,0	2,0	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	0,4	2,2	-	-	-
Tilikauden poisto	-	0,5	-	0,6	0,2	-	-	-
Kertyneet poistot	0,2	3,5	-	17,5	7,4	2,0	-	-
Arvonkorotukset	-	-	0,4	0,3	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo	0,0	0,8	2,3	11,9	0,8	-	-	289,6

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserniliikearvo	Muut pitkävaikuttiset menot	Aineettomat hyödykkeet	Osakkuusyhtiöosakkeet	Muut osakkeet ja osuudet
Uponor-konserni							
Hankintameno 1.1.	34,8	23,8	145,3	2,7	206,6	23,3	9,2
Rakennemuutokset	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-	-
Muuntoero	-0,7	-0,4	-1,9	0,1	-2,9	0,0	-
Lisäykset	2,4	0,1	2,1	-0,8	3,8	0,1	-
Vähennykset	0,1	0,4	0,9	-1,7	-0,3	21,0	1,2
Hankintameno 31.12.	36,5	23,1	144,6	3,7	207,9	2,4	8,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	26,6	19,8	43,6	1,8	91,8	-	-
Rakennemuutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Muuntoero	-0,6	-0,5	-0,9	0,0	-2,0	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-0,2	-0,3	1,5	0,8	-	-
Tilikauden poisto	2,8	0,6	11,0	0,1	14,5	-	-
Kertyneet poistot	28,6	19,7	53,4	3,4	105,1	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo	7,9	3,4	91,2	0,3	102,8	2,4	8,0

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	57,2	287,0	543,0	33,2	20,5	940,9
Rakennemuutokset	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,5
Muuntoero	-1,8	-3,0	-23,1	-1,9	-1,4	-31,2
Lisäykset	1,3	5,0	36,7	2,4	-5,4	40,0
Vähennykset	1,6	17,6	13,3	1,4	0,2	34,1
Hankintameno 31.12.	55,1	271,5	543,7	32,3	13,5	916,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	6,7	79,9	366,1	22,5	-	475,2
Rakennemuutokset	-	-	0,1	-	-	0,1
Muuntoero	-0,6	-0,8	-14,5	-1,4	-	-17,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-1,8	-10,9	-1,1	-	-13,8
Tilikauden poisto	1,5	9,5	45,3	3,9	-	60,2
Kertyneet poistot	7,6	86,8	386,1	23,9	0,0	504,4
Arvonkorotukset	11,2	7,9	1,8	-	-	20,9
Kirjanpitoarvo	58,7	192,6	159,4	8,4	13,5	432,6

Tuotannon koneiden ja laitteiden tasearvo

143,5

Uponor-konserni		Uponor Oyj	
2002	2001	2002	2001

2.2. Pitkäaikaiset sijoitukset

Lainasaamiset				
- Konserniyhtiöt	-	-	251,5	252,8
- Osakkuusyhtiöt	9,7	9,7	-	-
- Muut	1,2	1,3	1,2	1,1
	10,9	11,0	252,7	253,9

Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt	
2002	2001	2002	2001

2.3. Saamiset konserni- ja osakkuusyhtiöiltä

Uponor Oyj				
Lainasaamiset	284,4	288,7	-	-
Myyntisaamiset	-	1,2	-	-
Siirtosaamiset	0,1	0,0	-	-
Muut saamiset	45,2	59,2	-	-
	329,7	349,1	-	-

Johdolle tai osakkaille ei ole annettu lainoja ja heidän puolestaan ei ole annettu takauksia tai asetettu vakuuksia.

Tilinpäätöksen liitetiedot

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
2.4. Siirtosaamiset				
Verot	15,2	22,9	0,9	1,0
Saadut alennukset	5,8	5,3	-	-
Korot	0,8	0,2	0,8	0,2
Muut	12,9	9,0	0,2	0,0
	34,7	37,4	1,9	1,2
2.5. Oman pääoman muutokset				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	76,4	77,4	76,4	77,4
Osakkeiden mitätöinti	-0,6	-1,0	-0,6	-1,0
Osakepääoma 31.12.	75,8	76,4	75,8	76,4
Ylikurssirahasto 1.1.			111,0	110,0
Osakkeiden mitätöinti			0,6	1,0
Ylikurssirahasto 31.12.			111,6	111,0
Arvonkorotusrahasto 1.1.			0,2	0,2
Vähennys			-	-
Arvonkorotusrahasto 31.12.			0,2	0,2
Vapaa oma pääoma 1.1.			319,1	308,1
Osingonjako			-29,9	-30,5
Omat osakkeet			-7,2	-15,1
Tilikauden tulos			63,4	56,6
Vapaa oma pääoma 31.12.			345,4	319,1
Muu sidottu oma pääoma 1.1.	105,2	104,5		
Arvonkorotusrahaston muutos	-1,2	-0,5		
Siirto vapaaseen omaan pääomaan	-1,2	0,2		
Siirto osakepääomasta	0,6	1,0		
	103,4	105,2		
Vapaa oma pääoma 1.1.	344,0	354,6		
Osingonjako	-29,9	-30,5		
Muuntoerot	-11,4	-1,5		
Siirto sidotusta omasta pääomasta	1,2	-0,2		
Omat osakkeet	-7,2	-15,1		
Tilikauden tulos	64,2	36,7		
Vapaa oma pääoma 31.12.	360,9	344,0		
Josta ei jakokelpoista	43,1	40,0		
2.6. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
- Aineettomat hyödykkeet			0,2	0,2
- Rakennukset ja rakennelmat			2,8	3,5
- Koneet ja kalusto			0,4	0,3
- Muut aineelliset hyödykkeet			0,0	0,0
			3,4	4,0

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
2.7. Lainat				
Erääntyminen seuraavalla tilikaudella				
- Lainat rahoituslaitoksilta	11,9	20,6	-	9,5
- Eläkelainat	4,3	7,7	4,3	7,7
- Muut lainat	0,2	0,5	-	-
	16,4	28,8	4,3	17,2

2.8. Pitkäaikaiset lainat

Yli viiden vuoden päästä erääntyvät				
- Lainat rahoituslaitoksilta	3,6	6,7	-	-
- Eläkelainat	10,2	10,5	4,2	6,9
- Muut lainat	-	0,3	-	-
	13,8	17,5	4,2	6,9

Sarjalaina I/2000
Lainamäärä enintään 100 MEUR
Nimelliskorko 6,25 % p.a.
Laina-aika 20.11.2000 - 20.11.2005
Lainalle ei ole asetettu vakuutta.
Takaisinmaksu yhdessä erässä 20.11.2005

Liikkellelaskuerä 1
Lainamäärä 26 MEUR
Emissiokurssi 99,937

	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt	
	2002	2001	2002	2001
2.9. Velat konserni- ja osakkuusyhtiöille				
Uponor Oyj				
Ostovelat	0,4	0,3	-	-
Muut lyhytaikaiset velat	39,1	53,8	-	-
	39,5	54,1		

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
2.10. Siirtovelat				
Henkilökulut	22,0	18,2	0,7	0,3
Korot	0,8	1,0	0,7	0,6
Verot	21,3	23,9	-	5,0
Alennukset	7,7	6,1	-	-
Muut	30,6	39,7	1,2	-
	82,4	88,9	2,6	5,9

2.11. Lainat, joista annettu vakuus

Pantti	0,8	7,9		
Kiinnitys	23,4	28,0		
	24,2	35,9		

Tilinpäätöksen liitetiedot

	Uponor-konserni		Uponor Oyj	
	2002	2001	2002	2001
2.12. Valuutta- ja korkoriskien hallinta				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset				
Ostetut korko-optiot	82,7	94,7	82,7	94,7
Asetetut korko-optiot	111,3	128,8	111,3	128,8
Koronvaihtosopimukset	10,0	10,0	10,0	10,0
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset	5,0	10,0	5,0	9,3
Valuutanvaihtosopimukset	17,0	5,0	17,0	5,0
Hyödykejohdannaiset				
Terminisopimukset	1,1	-	-	-
2.13. Vastuut ja pantit				
Annetut pantit, kirjanpitoarvo				
- omasta velasta	0,8	7,9	-	-
Annetut kiinnitykset				
- omasta velasta	23,3	28,0	-	-
Annetut takaukset				
- konserniyhtiön puolesta	-	-	70,0	162,9
- muiden puolesta	3,3	4,1	-	-
Muut vastuut	4,9	0,0	-	-
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.				
Leasing- ja vuokravastuut				
Seuraavana vuonna erääntyvät	2,3	2,2	0,3	0,3
Myöhemmin erääntyvät	51,3	56,2	2,3	1,8
	53,6	58,4	2,6	2,1
2.14. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
- Yhdistelytoimenpiteistä	-	14,4		
- Konserniyrityksistä	18,9	8,3		
	18,9	22,7		
Laskennalliset verovelat				
- Tilinpäätössiirroista	18,0	17,6		
- Yhdistelytoimenpiteistä	0,0	2,9		
- Konserniyrityksistä	23,5	18,5		
	41,5	39,0		
	22,6	16,3		

3. Osakkeet ja osuudet

3.1. Konserniyhtiöt

Nimi	Kotipaikka		Emoyhtiön omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Uponor Aldyl S.A.	Buenos Aires	AR	100,0	100,0
130167 Canada Inc.	Montreal	CA	100,0	100,0
Uponor Beteiligungs GmbH	Hassfurt	DE	100,0	100,0
Uponor Müanyag Csőrendszér Kft.	Budapest	HU		100,0
Aldyl Dégáz Kft.	Szeged	HU		60,0
Uponor Polska Sp. z o.o.	Sochaczew	PL		100,0
Uponor Bor Sp. z o.o.	Sochaczew	PL		100,0
Uponor Resiplast, S.A.	Barcelona	ES		100,0
Uponor Hispania, S.A.	Móstoles	ES		100,0
Uponor Czech s.r.o.	Praha	CZ		100,0
Uponor (Deutschland) GmbH	Hassfurt	DE		100,0
Uponor Anger GmbH	Marl	DE		100,0
Uponor Hausabflusstechnik GmbH	Emstek	DE		51,0
Uponor Magnaplast Sp. z o.o.	Sieniawa Zarska	PL		51,0
Uponor Abwassertechnik GmbH	Emstek	DE		75,5
Uponor Klärtechnik GmbH	Marl	DE		100,0
Hewing GmbH	Ochtrup	DE		100,0
Cronatherm Verwaltungs GmbH	Buchholz-Mendt	DE		100,0
Cronatherm GmbH & Co. KG	Buchholz-Mendt	DE		100,0
Wirsbo Pex GmbH	Heusenstamm	DE		100,0
Wirsbo Verwaltungs GmbH	Norderstedt	DE		100,0
Wirsbo-VELTA GmbH & Co. KG	Norderstedt	DE		100,0
Polytherm Vertriebs GmbH	Ochtrup	DE		100,0
Uponor S.A.R.L.	Saran	FR		100,0
Uponor Rohrsysteme GmbH	Hassfurt	DE		100,0
PR Consulting & Marketing GmbH	Hassfurt	DE		100,0
Unicor GmbH Rahn Plastmaschinen	Hassfurt	DE		100,0
Unicor Extrusionstechnik GmbH	Zella-Mehlis	DE		100,0
Unicor Plastic Machinery, Inc.	Missisauga	CA		100,0
Sörberg GmbH & Co. KG	Hassfurt	DE		100,0
Uponor A/S	Hadsund	DK	100,0	100,0
Uponor Eesti AS	Tallinna	EE	100,0	100,0
Osaühing 3E	Tallinna	EE		100,0
Insinööritoimisto Nereus Oy Ab	Uusikaupunki	FI	100,0	100,0
Jita Oy	Virrat	FI	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Porin Askotalot	Pori	FI	79,1	79,1
Renor Oy	Lahti	FI	100,0	100,0
Oy Finla Ab	Tampere	FI		100,0
Varastotalo Oy	Tampere	FI		100,0
Kiinteistö Oy Trikootalot	Tampere	FI		100,0
Kiinteistö Oy Keskuskatu 20	Heinola	FI		100,0
Asunto Oy Forssan Kuhalankatu 2	Forssa	FI		82,5
Asko Norge AS	Oslo	NO		100,0
Asko i Fristad AB	Borås	SE		100,0
KB Sekanten	Borås	SE		100,0
Uponor Suomi Oy	Nastola	FI	100,0	100,0
Uponor Holding S.A.	Lyon	FR	100,0	100,0
Uponor France S.A.	St. Etienne de St. Geoirs	FR		100,0
S.C.I. Village les Apprets	St. Etienne de St. Geoirs	FR		100,0
Uponor Limited (*)	Bishopstown	IE	100,0	100,0
Uponor (Cork) Limited (*)	Bishopstown	IE		100,0
Uponor Exports Limited	Dublin	IE		100,0
Uponor S.r.l.	Badia Polesine	IT	100,0	100,0
Uponor Latvia SIA	Riika	LV	100,0	100,0
Uponor UAB	Vilna	LT	100,0	100,0

Tilinpäätöksen liitetiedot

Nimi	Kotipaikka		Emoyhtiön omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Uponor B.V.	Amsterdam	NL	100,0	100,0
Uponor AS	Furufalten	NO	100,0	100,0
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda.	Vila Nova de Gaia	PT	100,0	100,0
Uponor Construção e Ambiente – Sistemas de Tubagens, S.A.	Vila Nova de Gaia	PT		100,0
ZAO Uponor Rus	Pietari	RU	100,0	100,0
Sörberg Produktion AB	Kungsör	SE	100,0	100,0
Uponor AB	Borås	SE	100,0	100,0
Värgårda Plast AB	Värgårda	SE		100,0
Uponor Innovation AB	Borås	SE	100,0	100,0
Uponor Wirsbo AB	Surahammar	SE	100,0	100,0
Uponor Wirsbo A/S	Glostrup	DK		100,0
Uponor Wirsbo AS	Vestby	NO		100,0
Uponor Magyarország Kft.	Budapest	HU		100,0
WA Vertriebs GmbH	Guntramsdorf	AT		100,0
Uponor Limited	Englanti	UK	100,0	100,0
Uponor Housing Solutions Limited	Englanti ja Wales	UK		100,0
Wirsbo UK Limited	Englanti	UK		100,0
Uponor UK Export Limited	Englanti	UK		100,0
Uponor Aldyl Limited	Englanti	UK		100,0
Radius Plastics Limited	Pohjois-Irlanti	UK		100,0
Uponor North America, Inc.	Delaware	US	100,0	100,0
Hot Water Systems North America, Inc.	Delaware	US		100,0
Uponor Wirsbo Company	Illinois	US		100,0
Uponor Canada Inc.	Regina	CA		100,0
Radiant Technologies, Inc.	New York	US		100,0
Stadler Corp.	Massachusetts	US		100,0
Thermal Ease Hydronic Systems, Inc.	Washington	US		100,0
Unicor Pipe Systems Inc.	Toronto	CA		100,0
Unicor Pipe Systems, Inc.	Minnesota	US		100,0
Uponor ETI Company	Colorado	US		100,0
Mid-States Plastics, Inc.	Kentucky	US		100,0
Uponor Aldyl Company, Inc.	Delaware	US		100,0

3.2 Osakkuusyhtiöt

Nimi	Kotipaikka		Emoyhtiön omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Bostads Ab Gyllene Svanen Asunto Oy	Tammisaari	FI		50,0
Bostads Ab Silversvanen Asunto Oy	Tammisaari	FI		50,0
Punitec GmbH & Co. KG	Gochsheim	DE		45,0
Punitec Verwaltungs GmbH	Gochsheim	DE		45,0
Kiinteistö Oy Lahden Teollisuuskeskus	Lahti	FI		37,4
Asunto Oy Porin Purjesato	Pori	FI		37,1
HTC-Lahti Oy	Lahti	FI		33,3
Kiinteistö Oy Silkkirivi	Ikaalinen	FI		33,3
Kiinteistö Oy Puolikivi	Ikaalinen	FI		32,3
Kiinteistö Oy Lahden Vesijärvenkatu 36	Lahti	FI		24,0
Kiinteistö Oy Neilikkapolku	Vantaa	FI		20,5

*) Irlannin tasavallan yhtiölain (1986) mukaisesti Uponor Oyj on antanut peruuttamattoman takauksen tälle tytäryhtiölle tilikauden 1.1.-31.12.2002 osalta koskien kyseisen yhtiölain 5 §:n mukaisia vastuita.

Hallituksen ehdotus

Konsernin voittovarot ovat taseen 31.12.2002 mukaan 360 879 000 euroa, josta voitonjakokelpoista on 317 743 000 euroa. Uponor Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 345 380 097,35 euroa.

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2002 maksetaan osinkoa 1,50 euroa/osake.

Vantaa, 4. helmikuuta 2003

Pekka Paasikivi
Puheenjohtaja

Hannu Kokkonen

Matti Niemi

Niilo Pellonmaa

Horst Rahn

Jarmo Rytilahti
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Uponor Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja emoyhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tilivuoden jakokelpoisten voittovarojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Vantaalla 4. helmikuuta 2003

KPMG WIDERI OY AB

Sixten Nyman
KHT

Hallinnointi

Uponorin hallinnointijärjestelmä ohjaa organisaation toimintaa konserni-, liiketoimintaryhmä- ja yhtiötasolla. Yhtiön hallinnoinnissa noudatetaan osakeyhtiölakia ja muita pörssi-yhtiötä koskevia sääntöjä ja määräyksiä sekä yhtiöjärjestystä. Lisäksi järjestelmä perustuu Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamaan suositukseen pörssi-yhtiöiden hallinnoinnista.

Konsernihallitus

Emoyhtiön hallitus koostuu 5–7 jäsenestä, jotka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa vuodeksi kerrallaan. Varsinainen yhtiökokous vuonna 2002 valitsi hallituksen viisi jäsentä. Hallituksen jäsenet eivät ole työsuhteessa yhtiöön. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Hallituksen on määrä kokoontua vähintään kuusi kertaa vuodessa. Vuonna 2002 hallitus piti 12 kokousta, joista kaksi oli puhelin kokouksia.

Varsinaisen yhtiökokouksen 2002 päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksetaan palkkioita siten, että hallituksen puheenjohtaja saa 27 600 euron, varapuheenjohtaja

19 200 euron ja jäsenet 16 800 euron vuosipalkkion sekä lisäksi kukin 180 euron suuruisen kokouspalkkion. Lisäksi yhtiökokous päätti, että vuosipalkkio maksetaan siten, että n. 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja että n. 60 %:a vastaava määrä maksetaan rahana.

Hallituksen perustehtävät on säädetty laissa. Näiden tehtävien lisäksi hallitus päättää mm. konsernin strategiasuunnitelmasta, budjetista, yritysostoista ja -myynneistä, ulkoisista rahoitusjärjestelyistä sekä merkittävistä investoinneista.

Liiketoimintaryhmien hallitukset

Liiketoimintaryhmien hallitukseen kuuluu 3–5 jäsentä, jotka ovat pääasiassa konsernijohdon ja muiden kuin kyseisen liiketoimintaryhmän edustajia. Liiketoimintaryhmien hallitusten puheenjohtajana toimii konsernin emoyhtiön toimitusjohtaja. Vuonna 2002 liiketoimintaryhmien hallitukset kokoontuivat 4–6 kertaa. Kunkin hallituksen päätehtävä on osallistua ryhmän strategian kehittämiseen ja valvoa sen toteutumista sekä huolehtia siitä, että liiketoimintaryhmällä on strategian

toteuttamista varten tarvittavat resurssit. Lisäksi hallitus hyväksyy liiketoimintaryhmän strategia-suunnitelman, budjetin ja merkittävät hankkeet.

Konserniyhtiöiden hallitukset

Konserniyhtiöiden hallitukset keskittyvät paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisiin tehtäviin. Yhtiöiden toimintaan ja strategiaan liittyvät kysymykset käsitellään tilanteen mukaan joko kyseisen liiketoimintaryhmän hallituksessa tai yhteistyössä liiketoimintaryhmän ja yhtiön johdon välillä.

Taloushallinto ja tilintarkastus

Konsernin toiminnan taloudellinen seuranta ja tilintarkastus jakautuu kolmeen osaan: konsernin taloushallinnon suorittamaan seurantaan, riippumattomaan sisäiseen tarkastukseen sekä ulkoiseen tilintarkastukseen.

Konsernin taloushallinto

Konsernihallitus hyväksyy konsernin taloushallintopolitiikan. Siihen sisältyvät rahoitus, riskienhallinta ja laskenta sekä raportointiohjeet.

Hallitukselle toimitetaan kuukausiraportit, jotka käsittävät liiketoimintaryhmien talouden avainluvut sekä kassavirtaseurannan. Hallitus hyväksyy sekä tilinpäätöksen että osavuositarkastukset.

Sisäinen tarkastus

Konsernilla on riippumaton sisäinen tarkastus, joka raportoi suoraan emoyhtiön toimitusjohtajalle. Tarkastussuunnitelmansa mukaisesti sisäinen tarkastus arvioi konsernin liiketoimintaryhmiä ja yksiköitä todetakseen, ovatko ne noudattaneet konsernin taloudellisia ja toiminnallisia periaatteita. Sisäinen tarkastus toimittaa raporttinsa kyseessä olevan liiketoimintaryhmän hallitukselle sekä konsernijohtolle. Konsernin liiketoimintaryhmistä ja yksiköistä pidetään tarkastusrekisteriä.

Ulkoinen tilintarkastus

Emoyhtiön varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiön tilintarkastajan. Konsernijohto ja tilintarkastaja järjestävät yhteistyössä konserniyhtiöiden tilintarkastuksen paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Tilintarkastajat raportoivat suoraan niille yhtiöille, joissa tilintarkastus tehdään. Tilintarkastajat toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle. Nämä raportit sisällytetään tarkastusrekisteriin.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa vuonna 2002 yhtiön tilintarkastajaksi vuodeksi 2002 valittiin KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Sixten Nyman.

Sisäpiiri

Uponor Oyj:n sisäpiirisäännöt noudattavat Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton yhdessä valmistelemaa sisäpiiriohjetta. Yhtiön pysyvään, lakimääräistä laajempaan sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitus- ja talousjohtaja, kehitysjohtaja sekä hallituksen sihteeri ja tilintarkastaja. Yhtiö pitää sisäpiirirekisteriään Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä. Yhtiö ylläpitää myös toissijaista, ei-julkista sisäpiirirekisteriä, johon kuuluu konsernihallinnossa sekä liiketoimintaryhmien johtotehtävissä työskenteleviä henkilöitä.

Uponor Oyj:n hallitus 1.1.2003



Edessä puheenjohtaja Pekka Paasikivi ja 1. varapuheenjohtaja Hannu Kokkonen. Takana vasemmalta 2. varapuheenjohtaja Niilo Pellonmaa, Horst Rahn ja Matti Niemi.

Pekka Paasikivi

s. 1944, insinööri, Oras Oy:n hallituksen puheenjohtaja.
Uponor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 30.9.1999
alkaen, jäsen 23.9.1999 alkaen.
Uponorin osakkeita 76 955 kpl.

Finpro Oy, hallintoneuvoston jäsen.
Hollming Oy, hallituksen varapuheenjohtaja.
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo,
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.
Metalliteollisuuden Keskusliitto MET, hallituksen jäsen.
Okmetic Oyj, hallituksen jäsen.
Raute Oyj, hallituksen jäsen.
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, hallituksen
jäsen.

Hannu Kokkonen

s. 1947, valtiotieteen maisteri,
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy, toimitusjohtaja.
Uponor Oyj:n hallituksen 1. varapuheenjohtaja 7.4.1995
alkaen.
Uponorin osakkeita 331 kpl.

Palvelutyönantajat ry, hallituksen jäsen.
Vakuutusalan Työnantajajhdistys ry, hallituksen
puheenjohtaja.
Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva, hallituksen
varapuheenjohtaja.
Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto, hallituksen
jäsen (31.12. saakka).
Turun kauppakamari, hallituksen jäsen.
Turun Yliopistosäätiö, hallituksen jäsen.

Matti Niemi

s. 1947, ekonomi, Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö
Varma-Sampo, varatoimitusjohtaja.
Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 21.4.1994 alkaen.
Uponorin osakkeita 289 kpl.

ICL Invia Oyj, hallituksen jäsen, (10.9.2002 asti).
M-real Oyj, hallituksen jäsen.
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo, hallintoneuvoston
jäsen.

Niilo Pellonmaa

s. 1941, kauppatieteiden kandidaatti.
Uponor Oyj:n hallituksen 2. varapuheenjohtaja 27.4.2000
alkaen, jäsen 1.2.1983 alkaen.
Uponorin osakkeita 500 kpl, välillisesti 4 000 kpl.

Kemira Oyj, hallituksen jäsen.
PMJ Automec Oyj, hallituksen puheenjohtaja.
Rocla Oyj, hallituksen puheenjohtaja.

Horst Rahn

s. 1939, diplomi-insinööri
Uponor Oyj:n hallituksen jäsen 21.3.2000 alkaen.
Uponorin osakkeita 100 000 kpl.

Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi.
Hallituksen jäsenillä ei ole optioita.

Uponor Oyj:n sisäpiiriin 31.12.2002 kuuluneista on
mainittu heidän henkilökohtainen ja heidän
määräysvaltauyhtiöidensä osakeomistus yhtiössä vuoden
lopussa sekä merkittävimmät tehtävät muissa
organisaatioissa.

Johtajisto 1.1.2003

Jarmo Ryttilähti

s. 1944,
ekonomi
toimitusjohtaja, Uponor Oyj.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1982.
Uponorin osakkeita 968 kpl,
välillisesti 51 500 kpl.
Optioita A 28 000 kpl,
B 28 000 kpl.



Jyri Luomakoski

s. 1967,
MBA
talousjohtaja, toimitusjohtajan
sijainen, Uponor Oyj
hall.pj., Municipal Americas.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1996.
Uponorin osakkeita 800 kpl.
Optioita A 14 000 kpl,
B 14 000 kpl.



Kari Norbäck

s. 1944,
diplomi-insinööri
kehitysjohtaja, Uponor Oyj.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1985.
Ei Uponorin osakkeita.
Optioita A 14 000 kpl,
B 14 000 kpl.



Marja Hanski

s. 1954,
oikeustieteen kandidaatti, ekonomi
lakiasiaintohtaja, Uponor Oyj,
Uponor Oyj:n hallituksen sihteeri.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1993.
Ei Uponorin osakkeita.
Optioita A 3 500 kpl, B 3 500 kpl.



Dieter Pfister

s. 1961,
kontrolleri (RKW)
divisioonajohtaja,
Uponor Housing
Solutions Europe.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1999.



Jim Bjork

s. 1959,
B.A., MBA
divisioonajohtaja,
Housing Solutions
North America.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1990.



Jukka Kallioinen

s. 1958,
diplomi-insinööri, eMBA
divisioonajohtaja,
Infrastructure and
Environment Europe.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1984.



Hannu Katajamäki

s. 1952,
diplomi-insinööri
divisioonajohtaja,
Kiinteistöt
toimitusjohtaja, Renor Oy.
Yhtiön palveluksessa
vuodesta 1987.



Toimipaikat

Uponor-konsernin pääkonttori

Uponor Oyj

Pääkonttori
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. (09) 4789 62
Fax (09) 4789 6400
www.uponor.com
etunimi.sukunimi@uponor.com

Liiketoimintaryhmien pääkonttorit:

- Housing Solutions Europe
Uponor Housing Solutions Europe
Industriestrasse 56
P.O. Box 1641
D-97433 Hassfurt, Germany
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150
 - Housing Solutions North America
Uponor Housing Solutions North America
14985 Glazier Ave., Suite 303
USA–Apple Valley, Minnesota 55124
Puh. +1 952 997 7900
Fax +1 952 997 8999
 - Infrastructure and Environment Europe
Uponor Infrastructure and Environment Europe
PL 21
15561 Nastola
(Askonkatu 9, 15100 Lahti)
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0228
 - Municipal Americas
Uponor Oyj
Pääkonttori
PL 37 (Robert Huberin tie 3 B)
01511 Vantaa
Puh. (09) 4789 62
Fax (09) 4789 6400
www.uponor.com
 - Real Estate
Renor Oy
Askonkatu 9
PL 45
15101 Lahti
Puh. (03) 815 11
Fax (03) 815 2301
- Muut toimipaikat:**
- Argentiina**
Uponor Aldyl S.A.
Avenida Mitre 5595
Ezpeleta–B1882ABC
Quilmes–Provincia de

Buenos Aires
Puh. +54 11 4256 1005
Fax +54 11 4256 5880
www.uponoraldyl.com.ar

Wirsbo Latin America
Primera Junta 1015
B1642 DZG
San Isidro–Buenos Aires
Puh./Fax +54 11 4732 1209

Espanja

Uponor Hispania, S.A.U.
Calle C, n° 24
Poligono Industrial n° 1
E–28938 Móstoles (Madrid)
Puh. +34 91 685 3600
Fax +34 91 647 3245
www.wirsbo.es

Uponor Resiplast, S.A.U.
C/ Frederic Mompou 5, 2nd floor 4 B
E–08960 Sant Just Desvern (Barcelona)
Puh. +34 93 473 1914
Fax +34 93 473 4220

Irlanti

Uponor Limited
Bishopstown
Cork
Puh. +353 21 454 1834
Fax +353 21 454 3541

Iso-Britannia

Radius Plastics Limited
Scarva Road Industrial Estate
Banbridge
Co. Down BT32 3QD
Puh. +44 28 4066 9999
Fax +44 28 4066 9996

Uponor Housing Solutions Ltd.
Space House
Satellite Business Village
Crawley
West Sussex RH10 9NE
Puh. +44 1293 548512
Fax +44 1293 5485 52
www.wirsbo.co.uk

Uponor Limited
Hilcote Plant
P.O. Box 1
Blackwell
Near Alfreton, Derbyshire DE55 5JD
Puh. +44 1773 811 112
Fax +44 1773 812 343
www.uponor.uk

Uponor Limited
Heighington Lane
Aycliffe Industrial Estate
Newton Aycliffe
Co. Durham DL5 6EA
Puh. +44 1325 300 010
Fax +44 1325 321 307

Italia

Uponor S.r.l.
Via Leonardo da Vinci, 418
I–45021 Badia Polesine (RO)
Puh. +39 0425 596 811
Fax +39 0425 596 899
www.uponor.it

Uponor S.r.l.
Via XXV Aprile 20
I–20050 Sulbiate (MI)
Puh. +39 039 627 421
Fax +39 039 627 4221

Itävalta

Wirsbo-Velta WA Vertriebs GmbH
Tour u. Andersson Strasse 2
A–2353 Guntramsdorf
Puh. +43 2236 230 030
Fax +43 2236 256 37
www.wirsbo-velta.at

Kanada

Unicor Plastic Machinery Inc.
234 University Crescent
London, Ontario N6A 2L5
Phone: +1 519 434 2800
Fax: +1 519 434 5900
www.unicor.com

Uponor Canada, Inc.
655 Park Street
Regina, Saskatchewan S4N 5N1
Puh. +1 306 721 2449
Fax +1 306 721 3088

Latvia

Uponor Latvia SIA
Ganību dambis 7A
LV–1045 Riga
Puh. +371 782 1321
Fax +371 782 1322

Liettua

Uponor UAB
Pelesos g. 3
LT–2600 Vilnius
Puh. +370 2 232 336
Fax +370 2 232 337

Norja

Uponor AS
Industriveien 6
N–9062 Furufoten
Puh. +47 77 711 100
Fax +47 77 711 111
www.uponor.no

Uponor Wirsbo AS
Støttumveien 7
P.O. Box 23
N–1541 Vestby
Puh. +47 64 956 600
Fax +47 64 953 120
www.wirsbo.no

Portugali

Uponor Construção e Ambiente–
Sistemas de Tubagens, S.A.
Rua do Emissor
P–4400-436 Canidelo – Vila Nova
de Gaia
Puh. +351 22 772 7020
Fax +351 22 781 4087
www.uponor.pt

Uponor Portugal – Sistemas para
Fluidos, Lda.
Rua Central do Olival, 1100
S. Martinho de Arnelas
P–4415-726 Olival VNG
Puh. +351 22 786 0200
Fax +351 22 782 9644
www.uponoriberia.com

Puola

Uponor Polska Sp. z o.o.
ul. Koscinskiego 23
PL–96-500 Sochaczew
Puh. +48 46 864 0300
Fax +48 46 864 0303
www.uponor.com.pl

Ranska

Uponor Sarl
Centre Routier
Rue des Châtaigniers
F–45770 Saran
Puh. +33 2 3874 9966
Fax +33 2 3874 7972
www.polytherm.fr

Uponor France S.A.

P.O. Box 29
Les Appréts
F–38590 St. Etienne de St. Geoirs
Puh. +33 4 7693 4343
Fax +33 4 7693 5301

Ruotsi

Sörberg Produktion AB
Kungsgatan 16
P.O. Box 29
SE–73621 Kungsör
Puh. +46 227 410 00
Fax +46 227 135 67

Uponor AB

SE–513 81 Fristad
Puh. +46 33 172 500
Fax +46 33 260 700
www.uponor.se

Vårgårda Plast AB
Wallentinsvägen 3
P.O. Box 54
SE–447 22 Vårgårda
Puh. +46 322 667 870
Fax +46 322 667 871

Uponor Wirsbo AB
P.O. Box 101
SE–730 61 Virsbo
Puh. +46 223 380 00
Fax +46 223 381 01
www.wirsbo.se

Saksa

Cronatherm GmbH & Co KG
Industriepark Nord
D–53567 Buchholz/Mendt
Puh. +49 2683 9789 0
Fax +49 2683 9789 29
www.cronatherm.de

Hewing GmbH
Waldstrasse 3
P.O. Box 1142
D-48600 Ochtrup
Puh. +49 2553 7001
Fax +49 2553 7017
www.hewing.de

Polytherm GmbH
Prof.-Katerkamp-Strasse 5
P.O. Box 1265
D-48601 Ochtrup
Puh. +49 2553 7250
Fax +49 2553 725 44
www.polytherm.de

Sörberg GmbH & Co. KG
Fitting Production
Daimlerstrasse 6
P.O. Box 1565
D-97432 Hassfurt
Puh. +49 9521 690 472
Fax +49 9521 690 470

Unicor Extrusionstechnik GmbH
Industriestrasse 18
P.O. Box 160
D-98537 Zella-Mehlis
Puh. +49 3682 456 00
Fax +49 3682 456 013

Unicor GmbH Rahn Plastmaschinen
Industriestrasse 56
P.O. Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 195

Uponor Anger GmbH
Brassertstrasse 251
P.O. Box 2208
D-45752 Marl
Puh. +49 2365 6960
Fax +49 2365 696 102

Uponor Klärtechnik GmbH
Brassertstrasse 251
D-45768 Marl
Puh. +49 2365 69 6500
Fax +49 2365 69 6539
www.upoclean.de

Uponor Rohrsysteme GmbH
Industriestrasse 56
P.O. Box 1641
D-97433 Hassfurt
Puh. +49 9521 6900
Fax +49 9521 690 150
www.unipipe.de

Uponor Wirsbo Pex GmbH
Gutenbergstrasse 13
D-63477 Maintal
Puh. +49 6109 601 90
Fax +49 6109 601 946

Wirsbo-Velta GmbH & Co. KG
Hans-Böckler-Ring 41
P.O. Box 5209
D-22822 Norderstedt
Puh. +49 40 309 860
Fax +49 40 309 86 433
www.velta.com

Suomi
Jita Oy
Lakarintie 10
PL 47
34801 Virrat
Puh. (03) 475 6100
Fax (03) 475 4040

Uponor Suomi Oy
Lallintie 5
PL 52
30101 Forssa
Puh. (03) 587 0500
Fax (03) 587 0555

Uponor Suomi Oy
Kouvolaantie 365
PL 21
15561 Nastola
Puh. (03) 885 01
Fax (03) 885 0210

Uponor Suomi Oy
Saneerausyksikkö
Kutomonkuja 2 C 1
30100 Forssa
Puh. (03) 435 9930
Fax (03) 4359 9933

Uponor Wirsbo
Martinkyläntie 39
PL 145
01721 Vantaa
Puh. (09) 276 6500
Fax (09) 2766 5050
www.wirsbo.fi

Tanska
Uponor A/S
Fabriksvej 6
PO Box 29
DK-9560 Hadsund
Puh. +45 99 521 122
Fax +45 98 572 538
www.uponor.dk

Uponor Infrastructure and Environment
Europe
Fabriksvej 6
PO Box 130
DK-9560 Hadsund
Puh. +45 99 521 122
Fax +45 98 573 711

Uponor Wirsbo A/S
Banemarksvej 2
DK-2600 Glostrup
Puh. +45 43 453 797
Fax +45 43 431 011
www.wirsbo.dk

Tsekki
Uponor Czech spol. s.r.o.
Bezová 1
147 00 Praha 4
Puh. +420 2 4446 0668
Fax +420 2 4446 2171
www.uponor.cz

Unkari
Uponor Műanyag Csőrendszer Kft.
Laczkovics u. 1
H-1095 Budapest
Puh. +36 1 456 4050
Fax +36 1 456 4051
www.uponor.hu

Uponor Magyarország Épületgépészeti
Kft.
Reitter Ferenc utca 132. J. épület
H-1131 Budapest
Puh. +36 1 350 0436
Fax +36 1 350 0438
www.wirsbo.hu

Venäjä
ZAO Uponor Rus
Ul. Kasatkina, dom 11, 3 et.
RUS-129301, Moscow
Puh. +7 095 789 6982
Fax +7 095 789 6983

ZAO Uponor Rus
V.O. Bolshoi pr. dom 86, korpus 1, liter A
RUS-199026, St. Petersburg
Puh. +7 812 327 5688
Fax +7 812 327 5690

Viro
3e OÜ
Räägu 35a
EE-13417 Tallinn
Puh. +372 654 2272
Fax +372 654 2074
www.3e.ee

Uponor Eesti AS
Peterburi tee 63 B
EE-11415 Tallinn
Puh. +372 638 0868
Fax +372 638 0867
www.uponor.ee

Yhdysvallat
Uponor Ecoflex
613 Davy Lane
Wilmington, IL 60481
Puh. +1 815 476 0300
Fax +1 815 476 0290

RTI - Radiant Technologies, Inc.
11A Farber Drive
Bellport, NY 11713
Puh. +1 631 286 0900
Fax +1 631 286 0947
www.radiant-tech.com

Uponor Aldyl Company
7901 N. Kickapoo
Shawnee, OK 74804
Puh. +1 405 273 0900
Fax +1 405 273 1101

Uponor Aldyl Company
4501 West 49th Street
Tulsa, OK 74107
Puh. +1 918 446 4471
Fax +1 918 446 9369

Uponor ETI Company
RT. 10 Box 1393
Route 33 & Mudlick Road
Buckhannon, WV 26201
Puh. +1 304 472 6110
Fax +1 304 472 0742
www.uponoreti.com

Uponor ETI Company
1700 Broadway
Suite 1710
Denver, CO 80290
Puh. +1 303 893 1101
Fax +1 303 893 4140

Uponor ETI Company
6500 North Brown Station Road
Columbia, MO 65202
Puh. +1 573 474 8511
Fax +1 573 474 1760

Uponor ETI Company
101 East Avenue M
Conroe, TX 77301
Puh. +1 409 760 2888
Fax +1 409 760 1357

Uponor Wirsbo Company
5925 148th Street W.
Apple Valley, MN 55124
Puh. +1 952 891 2000
Fax +1 952 891 2008
www.wirsbo.com

Uponor-analyttikot

Alfred Berg Finland

Tukholma
Yhteyshenkilö: Markus Steinby
Puh. +46 8 5723 5979
markus.steinby@alfredberg.fi
www.alfredberg.fi

Cazenove & Co.

Lontoo
Yhteyshenkilö: Mike Yates
Puh. +44 20 7588 2828
Fax +44 20 7606 9205
michael.yates@cazenove.com
www.cazenove.com

Conventum Securities

Helsinki
Yhteyshenkilö: Tuomas Hirvonen
Puh. +358 9 2312 3322
Fax +358 9 2312 3335
tuomas.hirvonen@conventum.fi
www.conventum.fi

D. Carnegie AB Finland

Helsinki
Yhteyshenkilö: Raoul Konnos
Puh. +358 9 6187 1233
Fax +358 9 6187 1239
raoul.konnos@carnegie.fi
www.carnegie.fi

Enskilda Securities

Helsinki
Yhteyshenkilö: Tommy Ilmoni
Puh. +358 9 6162 8700
Fax +358 9 6162 8769

Evli Pankki Oyj

Helsinki
Yhteyshenkilö: Janne Sarvikivi
Puh. +358 9 4766 9176
Fax +358 9 4766 9350
janne.sarvikivi@evli.com
www.evlinet.com

Evli Bank plc Finland
Tukholma
Yhteyshenkilö: Per Holmertz
Puh. +46 8 407 8000
Fax +46 8 407 8001
stockholm@evli.com

Nordic Partners, Inc.

New York, USA
Yhteyshenkilö: Henrik Ullner
Puh. +1 212 829 4200
www.nordic-partners.com

FIM Pankkiiriliike Oy

Helsinki
Yhteyshenkilö: Jari Westerberg
Puh. +358 9 6134 6217
Fax +358 9 656 493
jari.westerberg@fim.com
www.fim.com

Handelsbanken Capital Markets

Helsinki
Yhteyshenkilö: Marko Saastamoinen
Puh. +358 10 444 2753
Fax +358 10 444 2578
masa03@handelsbanken.se
www.handelsbanken.fi

Mandatum Pankkiiriliike Oy

Helsinki
Yhteyshenkilö: Esa Hirvonen
Puh. +358 10 236 4852
Fax +358 9 651 093
esa.hirvonen@mandatum.fi
www.mandatum.fi

Nordea Securities Oyj

Helsinki
Yhteyshenkilö: Juha Iso-Herttua
Puh. +358 9 3694 9429
Fax +358 9 1234 0310
juha.iso-herttua@nordeasecurities.com
www.nordeasecurities.com

Opstock Securities

Helsinki
Yhteyshenkilö: Henri Parkkinen
Puh. +358 9 404 4409
Fax +358 9 404 2703
henri.parkkinen@opstock.fi
www.opstock.fi

Uponor Oyj
Pääkonttori
Robert Huberin tie 3 B
PL 37, 01511 Vantaa

Puh. (09) 4789 62
Fax (09) 4789 6400
www.uponor.com

